

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Gocvi pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobodjenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 149 (13.979)

Trst, četrtek, 8. avgusta 1991

V prvem dnevu težko doseženega premirja na Hrvaškem Vojska okupirala Šolto

Sicer pa so premirje kršili v vsem pasu, ki gre od Slavonije in Banije do kninskega območja in Dalmacije - Okupacijo Šolte povezujejo s prodiranjem hrvaških sil proti Kninu

Med premirjem so si pripadniki oboroženih sil sprtih strani marsikje privoščili oddih (Telefoto AP)

ZAGREB — Sklep predsedstva SFRJ o brezpogojni prekinitvi ognja, ki je začela veljati včeraj zjutraj ob 6. uri, so na žalost kar takoj grobo prekršili. Pomočnik hrvaškega notranjega ministra Milan Brezak je povedal, da so srbski uporniki ob 7.10 z minometi napadli kraj Topusko, ki leži med Vrginmostom in Glinom in ki ga nadzoruje hrvaške sile.

To seveda ni bila edina kršitev, saj so si slednje sledile ves dan. Med tem se je posebni papežev odposlanec msgr. Tauran sestal v Beogradu s patriarhom Pavlom, s katerim je podrobno proučil potek srbsko-hrvaškega spora. Naj omenimo še, da so srbski uporniki nekaj kilometrov južno od Petrinje v Baniji za nekaj ur ustavili skupino petih italijanskih novinarjev, med katerimi je bil tudi dopisnik Unità, Tržčan Muslin, in jim temeljito preiskali oba avtomobila, s katerima so se peljali. Po pregledu so jim avto z italijansko evidenčno tablico zaplenili. Ni prvič, da se srbski uporniki, pa tudi pripadniki jugoslovanske armade, znajo nad novinarji. V torek je na primer prišla vest, da so vojaki ustavili

ekipo španske TV, ji zaplenili opremo, nakar so novinarje izpustili.

Na območju Slavonije so srbski uporniki z minometi obstreljevali Osijek, hrvaške vasi v okolici tega mesta ter Vukovar in Borovo naselje. Srbski rezervisti so s topovi in minometi z vojvodinske strani obstreljevali samo središče Vukovarja. Policijska postaja je popolnoma porušena, precej pa je poškodovana tudi bolnišnica.

Območje spopadov, nemirov in kršitev premirja se očitno širi. Premike vojaških enot so zaznali v Lovasu, Tovarniku in Bokšiću. Povezujejo jih z načrti za napad na Osijek, Vukovar in Vinkovce. Po načrtu generala Adžića naj bi srbski rezervisti iz Vojvodine slekli uniforme, domnevno zasegli vojaško oborožitev in se odpravili v napad. Tako bi pred domačo in tujo javnostjo oprali vojsko sleherne krivde. Ne more pa biti vojska oprana krivde zaradi zaostritve v Dalmaciji. V šibeniškem zaledju so včeraj potekali spopadi pri Vačanu, proti jutru pa se je

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Janša o možnosti ponovnega napada na Slovenijo

RADO GRUDEN

LJUBLJANA — Ali Sloveniji grozi nov vojaški napad jugoslovanske vojske? O tej možnosti je med drugim tekla beseda na včerajšnji tiskovni konferenci v Cankarjevem domu v Ljubljani, kjer so ministri Janša, Bavčar in Kacin pojasnjevali nekatere dogodke, ki so tesno povezani s prekinitvijo ognja, umikom enot jugoslovanske vojske iz Slovenije, delovanjem tujih opazovalcev in pa z nekaterimi terorističnimi akcijami, do katerih je v Sloveniji prišlo po sklepu predsedstva o umiku JA iz Slovenije.

Pri napovedovanju možnosti novega napada pa je obrambni minister Janša opozoril, da so nekaj načrti, nekaj drugega pa realne možnosti, da se ti načrti izvedejo. Glede načrtov je pojasnil, da se bodo vse enote jugoslovanske armade še pred koncem septembra iz Slovenije umaknile na položaje v Bosni in Hercegovini ter zahodni Srbiji, njihova naloga pa naj bi bila, da pokrijejo trenuten prazen prostor na teh področjih, v kasnejši fazi pa naj bi sodelovale najprej v napadu na Hrva-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Jaser Arafat o sestavi palestinske delegacije

KAIRO — Medtem ko se ameriški sekretar Baker pripravlja na daljše počitnice, se na Bližnjem vzhodu nadaljujejo srečanja in pogovori, da bi na najboljši način rešili glavno oviro za sklic mirovne konference — sestavo palestinske delegacije. Predstavniki PLO so se včeraj, že tretjič v zadnjih štirih tednih, mudili v Kairu, kjer so se pogovarjali z egiptovskim zunanjim ministrom Muso, ki se je nedavno udeležil ministrskega srečanja Islamske konference v Turčiji.

Medtem pa je predsednik PLO Arafat včeraj izjavil, da se brez dovoljenja njegove organizacije noben Palestinec ne bo udeležil mirovne konference. Iz Egipta mu je pritrdil predsednik Mubarak, ki je poudaril, da se nobena osebnost iz Cisjordanije ali Gaze ne bo mogla pogajati ločeno od PLO. Za pravico Palestincev, da sami odločajo o svoji delegaciji, sta se izrekla tudi Sirija in Jordanija.

Odločitev utemeljil z ugotovitvijo, da gre za dolžnostno politično dejanje Cossiga jasno napovedal predsedniški dekret o pomilostitvi Renata Curcia

COURMAYEAUR — Pred Renatom Curciom, »zgodovinskim očetom« rdečih brigad, se odpirajo vrata svobode. V najstrožjih zaporih je preživel že 16 let, da bi do konca poravnal svoj račun s pravico, pa bi v njih moral ostati še do leta 2002. Kaže, da ne bo tako. Da bo pomiloščen, se bo zavzel sam predsednik republike Cossiga, ki je včeraj, ob prihodu na nekajdnevni oddih v Courmayeur, to svojo namero jasno obelodanil novinarjem. Po novem kazenskem postopniku ima namreč predsednik države pravico, da po uradni poti, torej tudi brez obsojenčeve prošnje, podeli pomilostitev.

V tem smislu je pred letom dni sicer že poslegla Curciov mati Jolanda, ki živi v Londonu, vendar formalne prošnje ni oddala, tudi zato, ker Renato Curcio ni sprejemal takega pietističnega epiloga svoje »teroristične« zgodovine. Sam je v dolgem pismu pravosodnemu ministru Martelliju zapisal, da je razplet političnih dogodkov v Italiji pregazil ideologijo teroristov in da je zato napočil čas sprave. Ne gre mu torej za reševanje osebnih problemov, ampak za »poravnavo računov« med družbo in celo generacijo teroristov.

Predsednik Cossiga se v marsičem strinja s Curciom, zaključki. Svojo odločitev je namreč včeraj utemeljil z razlago, da so »svinčeni časi«

prenehali, da je obdobje masovnega terorizma — in to tudi v smislu, da je precejšen del Italijanov soglašal s cilji teroristov — končan. Država je sedaj močna, premagala je terorizem, to poglavje moramo zaključiti, je dejal Cossiga, tudi zato, ker ni države na svetu, v kateri bi človek ostal v zaporu 24 let, ne da bi zakrivil krvavih dejanj ali bil zanje moralno odgovoren. Cossiga je očitno mislil na teroriste, ki so zakrivali več umorov, a so se skesali in so sedaj na svobodi. Zato je tudi poudaril, da je pomilostitev Curcia politično in obenem pravično dejanje.

Reakcij na tako odločen Cossigov poseg prav gotovo ne bo manjkalo. Sam predsednik je včeraj omenil možnost, da se odloku o pomilostitvi zoperstavi pravosodni minister, kar pa je malo verjetno, saj je Martelli obiskal v zaporu Curcia in pokazal razumevanje do njegovega stališča. Os Cossiga-Martelli ne bi smela torej zavirati pomilostitve, drugo vprašanje pa je, kako bodo na Cossigovo odločitev reagirale druge stranke, sorodniki ubitih žrtev in nenazadnje italijanski državljani. Večinoma so vsi, tako dokazujejo izjave in ankete, proti pomilostitvi, ker je zanj Curcio emblematicen primer, do katerega ne gre imeti usmiljenja.

Razprava o ukrepu bo jeseni ob obnovitvi parlamentarne in vladne dejavnosti Odobrene smernice pokojninske reforme

RIM — Italijanska vlada se je včeraj sestala na zadnji seji pred poletnimi počitnicami in odobrila dva dokaj pomembna ukrepa. Z včerajšnjo sejo se je vladna dejavnost prekinila za daljše razdobje, saj je prihodnja seja predvidena v začetku septembra.

V skladu s sklepi, ki so jih sprejeli na sestanku med Andreottijem in drugim večino, na katerem so se med drugimi dogovorili, da bo zakonodajna, so včeraj odobrili splošne smernice Marinijevga osnutka o reformi pokojnin, ki je v preteklih dneh povzročila toliko polemik. Do obnovitve vladne in parlamentarne dejavnosti bodo delale popravke k zakonu, o čemer bo potem jeseni stekla diskusija, da bi končno odobrili zakon o reformi pokojnin, ki se vleče že 13 let.

Na predlog ministra za pravosodje Martellija so odobrili tudi pojasnila o tolmačenju zakona proti rabi mamil, še zlasti glede tistega dela, ki govori o takojšnji aretaciji tistih, pri katerih najdejo večje količine droge.

Norme za tolmačenje so naletele na pozitiven odmev med tistimi, ki so se že strinjali z Martellijevim zakonom, medtem ko so med njegovimi nasprotniki naletele na zolčno nasprotovanje. Tako je na primer član komunistične obnove Pepe Napolitano dejal, da ni sporna samo interpretacija zakona, temveč ves zakon v celoti, češ da je treba kaznovati velike prekupčevalce z mamili, ne pa mladino, ki se drogira. Protiprobicionist Taradash pa pravi, da zadnji popravki prav gotovo ne bodo popravili škode, ki naj bi jo zakon proti mamilom že povzročil.

Martelli, Cristofori in Marini po včerajšnji vladni seji

(Telefoto AP)

Italijana
razpečevala
ponarejene
dolarje

□ □ □

V Gorici
zaplenili
50 gramov
heroína

NA 6. STRANI

Včerajšno ponovno demonstracijo ribičev preprečili policisti Plaz ostrih polemik in obtožb po blokadi Mesinske ožine

REGGIO CALABRIA — Kakih štiri-deset ribiških čolnov je včeraj okrog poldne ponovno preprečilo, da bi trajekti Državnih železnic izpluli iz pristanišča Villa San Giovanni proti sicilski obali. Skupina kalabrijskih ribičev se očitno ni zadovoljila z dekretom ministra za trgovsko mornarico Facchiana, ki je — sicer z omejitvami — ponovno dovolil lov na mečarice, vendar njen protest je trajal le dobro uro. Prefekt iz Reggio Calabrie je namreč poslal nad ribiče policijske čolne, ki so demonstrante »prepričali«, da so se vrnili v pristanišče.

Druga »zasedba« Mesinske ožine se je končala, ko se še niso polegale polemike v zvezi s prvo, ki je povzročila vrsto hudih nevednosti. Zaradih teh so se znašli na zatožni klopi tako ribiči kot minister Facchiano. Proti ribičem je dvignil glas podpredsednik poslanske zbornice, liberallec Biondi, ki početje ribičev tolmači kot preprečevanje opravljanja javnih služb in nasilje proti zasebni lastnini. Na obtožbe so sindikalni predstavniki ribičev odgovorili, da bi prepoved lova na mečarice pomenil zanje ekonomsko katastrofo in da so ministru na to dejstvo s protestnimi akcijami že opozorili, ne da bi naleteli na posluh.

Posledice ohromitve prometa v Mesinski ožini so razburile tudi združenje za pravice državljanov Codacons iz Rima. Rimskemu državnemu tožilstvu je namreč prejelo prefekta in vodja luške kapitanije iz Reggio Calabrie, češ da nista preprečila »zasedbe« Mesinske ožine, z drugimi besedami: da nista opravila službene dolžnosti. Naravovarstveniki WWF in Greenpeace, ki so zahtevali prepoved tradicional-

nega lova na mečarice, češ da povzroča ogromno škodo na morski flori in favni, pa so še predvčerajšnjim zahtevali odstop ministra Facchiana, ki naj bi s svojim zadnjim dekretom izpričal, da ne zna racionalno — sploh pa je vprašanje, če so njegovi sklepi legalni — reševati tega vprašanja. Za ribiče pa predlagajo, naj jim država poravnata škodo.

Eksplodzija v Milanu

MILAN — V eksploziji metana, do katere je prišlo včeraj zarana v kletnih prostorih neke palače v Milanu, je bilo ranjenih pet gasilcev. Dva se bosta zaradi opeklin morala zdraviti mesec dni, preostali trije pa bodo okrevali v nekaj dneh. Nesreča je nastala, ker je na osrednji metanski cevi, ki je položena pod ulico, začel uhajati metan. Njegov značilni vonj se je razširil v kletne prostore bližnjega stanovanjskega poslopja, od koder so sprožili alarm. Ko so se gasilci spustili proti plinskim cevem, niso mogli računati, da se je medtem ponekod že ustvarila mešanica kisika in metana, ki je počila na treh različnih mestih. Eksplozija je povzročila ogromno materialne škode v garažah, trgovinah in stanovanjih, ki pa so bila na srečo vsa prazna, saj so lastniki na počitnicah. Nesrečo je po vsej verjetnosti povzročil kratek stik na električnih žicah, ki so postavljene zraven osrednje metanske cevi, ki se je zaradi toplote stala.

LECCE — Nadaljujejo se množični pobezi iz Albanije. Kljub dejstvu, da Italija ne sprejema drugih beguncev, sta dve ladji že dosegli italijansko obalo v Apuliji, albanski begunci pa so v neposredni bližini obale poskakali s plovil in priplavali do obale. Tu so jih sicer že čakali pripadniki sil javnega reda, ki so preprečili, da bi begunci prodrli v notranjost.

Ena od obeh ladij, ki so pripeljale Albance, je Lufta Flore, ki je pripeljala begunce iz Albanije že marca letos. Prefektura v Brindisiu je v skladu z vladnimi navodili ukazala varnostnim organom, naj preprečijo, da bi se begunci izkrcali in naj nemudoma po-

skrbijo, da se bodo ladje takoj vrnile nazaj v Albanijo. Prefektura je tudi zasedla trajekt Tiepolo, s katerim bodo odpeljali del beguncev nazaj čez Jadransko morje v Albanijo.

Drama albanskih beguncev se tako nadaljuje. Tokrat očitno ne gre več za politične begunce, saj je komunistični režim v Tirani padel, temveč gre za ljudi, ki se skušajo izogniti bede in lakoti, ki vlada v Tirani in ki je posledica petinštiridesetletne komunistične diktature.

Na sliki (Telefoto AP): albanski begunci na apuljski obali, do katere so priplavali, potem ko so skočili z ladje, ki jih je pripeljala iz Albanije.

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

Okupirana Šolta

umirilo. Pri Bribirski glavici je izbruhnil velik požar, teroristi pa ne dovoljujejo, da bi ga pogasili. Strategiji povezujejo dogodke, v katere se je sinoči vpletla jugoslovanska mornarica, ki je izvedla napad na otok Šolta pri Splitu, s prodiranjem hrvaških sil proti Kninu. Sinnoči ob 17.30 je vojska s torpednimi ladjami izvedla desant v Rogaču na Šolti. Pred tem so nad otokom krožila letala in helikopteri. Na Šolti so blokirali vse ceste in izključili telefonske zveze ter prišli enega policista in dva civilista. Poveljstvo vojaškega pomorskega območja navaja, da so desant izvedli zato, ker je skupina obo-roženih civilistov izropala skladišče streliva v vojašnici Vela straža na Šolti. Otok je še vedno blokiran in zvez še niso vzpostavili. Mornarji so včeraj tujraj ustavili trajekt Lošinj in katamaran marina in ju preiskali. Pomornik hrvaškega notranjega ministra Brezak je na tiskovni konferenci dejal, da mornarica nima pravice aretirati civilistov ne policajev in da ne bi smela zasesti otoka. Če je šlo res za rop, je dejal Brezak, bi morala vojaška policija s sodelovanjem civilne oblasti začeti preiskavo. Vojska se mora zato čimprej umakniti z otoka, pravi Brezak. Vojaški strokovnjaki pa trdijo, da naj bi zasedba Šolte bila le izgovor za utrditev vojaških položajev v priemru spopada s hrvaškimi enotami, ki prodirajo proti Kninu. Vojska se umika iz vojne luke Lora, tako naj bi bila Šolta varen pristan tudi za letalonosilke.

V Osičku sta bila včeraj člana zveznega predsedstva Tupurkovski in Bogičević, ki sta se pogovarjala s predstavnikom hrvaške vlade Degoricijo in Juzbakičem pa tudi z osiješkim županom Kramaričem in Vladimirom Seksom, ki je odgovoren za obrambo v Slavoniji. Tupurkovski in Bogičević sta bila tudi v srbskih vaseh, kjer sta se sestala sestala s predstavnikoma srbskega nacionalnega sveta za Slavonijo, Baranjo in zahodni Srem. Po sestanku je Bogičević izjavil, da priznava legitimnost srbskega nacionalnega

sveta za Slavonijo, kar dejansko pomeni, da opravičuje upor Srbov na Hrvaškem. Po obisku v osijeku in izjavi, da je osupel priču dogodkov v Dalju in Erdutu, se zastavlja vprašanje, kakšen bo v prihodnje odnos vasila Tupurkovskega, ki je pogosto zagovarjal srbsko stran, do dogodkov na Hrvaškem.

Janša

ko, nato pa še na Slovenijo.

Janša je dejal, da slovensko obrambno ministrstvo razpolaga s podatki, ki da so bili že izdelani makro načrti za napad, ki predvideva v prvi fazi napad vojske v treh klinih na celotnem hrvaškem ozemlju, po zavzetju Hrvaške pa naj bi se podoben napad nadaljeval proti Sloveniji. Slovenski obrambni minister je s tem v zvezi še povedal, da naj bi se napad začel že konec septembra, veliko vprašanje pa je, je pri tem poudaril, kolikšne so realne možnosti, da do napada sploh pride. »Načrti so eno, uresničitev pa nekaj povsem drugega,« je dejal.

Glede vzrokov za umik JA iz Slovenije pa je Janez Janša poudaril, da je treba pravi odgovor iskati v vsebini brionske deklaracije, ki je dajala dovolj manevrskih možnosti, da Slovenija pridobljeno na bojišču tudi obdrži. V tej deklaraciji je zapisana zahteva po umiku vojske v vojašnice, pri čemer pa se je postavljalo vprašanje, če je mogoče te enote dopolnjevati z novimi vojniki.

V Sloveniji se je namreč število vojakov v JA v teku agresije praktično prepolovilo, v tem obdobju pa se je mnogim vojakom tudi iztekel vojaški rok, tako da je njihovo število še bolj rapidno padalo. Slovenija je temu dopolnjevanju nasprotovala, saj bi v nasprotnem primeru čez mesec ali dva armada bila vsaj tako močna kot prej. Nasprotovanje Slovenije pa je podprla tudi tuja opazovalska misija.

V zvezi z umikom vojske je Janša tudi opozoril, da se s tem premika več milijard dolarjev vredno orožje in prehaja pod kontrolo Srbije, ki s tem po-

staja ena najmočnejših vojaških sil na Balkanu. Povedal je še, da bo po umiku koncentracija vojske v bližini Hrvaške večja, po drugi strani pa po njegovem mnenju to tudi pomeni, da naj bi bila Hrvaška v boljšem položaju, saj ima sovražnika le na eni strani, če pa bi vojska v Sloveniji ostala bi ga imela na obeh, »ob predpostavki, da bi Slovenija ravnala podobno kot Hrvaška ob napadu na Slovenijo.«

Janša je podal tudi analizo vojnih spopadov v Sloveniji in posredoval nekatere podatke. Tako je bilo v vojni, ki je trajala razmeroma kratko, a je bila izredno intenzivna, 72 večjih spopadov, v katerih je na slovenski strani sodelovalo približno 45 tisoč teritorialcev in policistov, na strani JA pa 30 tisoč vojakov. Janša je posebej poudaril vlogo civilne in narodne zaščite, ki imata izredne zasluge za končni uspeh. Opozoril je tudi na podatke, da je bilo med mrtvimi precej več pripadnikov JA, med ranjenimi pa več teritorialcev. To je pojasnil s tem, da je bila večina mrtvih vojakov v oklepnih vozilih, kjer običajno ob uničenju tanka umre celotna posadka, več ranjencev na strani teritorialcev pa je Janša pojasnil z uporabo letal JA.

Minister Janša je spregovoril tudi o jedrskih nabojih, s katerimi naj bi jugoslovanska armada razpolagala in ki so bili do pred kratkim v skladiščih v Črnem vrhu, Postojni, Pivki in pri letališču v Cerkljah. Armada jih je spravila na varno še pred začetkom napada na Slovenijo, eksplozija kot je bila ona na Črnem vrhu in vrsta manjših pri Cerkljah pa naj bi služile, da bi odpravili sledove za jedrsko oborožitvijo, ki naj bi jo vojska prejela od neke vzhodnoevropske države.

Za nadaljnji razplet krize v Jugoslaviji pa je po Janševem mnenju nujna čim hitrejša internacionalizacija jugoslovanskega vprašanja, s čimer bi po njegovem preprečili vsako razmišljanje o vojaškem reševanju krize. Opozoril je na nevarnost razširitve spopadov na Bosno in Hercegovino, kar bi imelo po njegovem izredno hude posledice, glede tujih sil na ozemlju Slovenije, pa je dejal, da jih Slovenija ne potrebuje.

O zadnjih terorističnih napadih na nekatere objekte v Sloveniji je spregovoril notranji minister Igor Bavčar. Povedal je, da je bilo napadov doslej pet, v glavnem je šlo za napade na daljnovidne drogeve v bližini Krškega, opozoril pa je na dejstvo, da se te akcije bližajo naseljenim krajem in s tem v zvezi navedel primer eksplozije na bencinski črpalki v Mariboru. Bavčar je povedal, da mnogi indici kažejo, kje je treba iskati storilce. Dejal je, da so tako eksploziv kot uporabljeni sprožilni ali vžigalni mehanizmi v uporabi predvsem v JA in v vojaški policiji, akcije pa spominjajo tudi na podobne napade Martičevih teroristov. Slovenski notranji minister je dejal, da imajo te akcije za cilj destabilizacijo razmer v Sloveniji - pri tem je omenil tudi številne anonimne grožnje - cilji teroristov naj bi bili isti kot doslej, njihova dejavnost pa naj bi bila še posebej usmerjena proti objektom v

bližini jedrske elektrarne v Krškem. Vse omenjene akcije sodijo po zasnovi v načrt armade za destabilizacijo oblasti v Sloveniji, kot izhaja iz pogovora, ki ga je imel gen. Adžić s svojimi častniki in ki ga objavljamo na drugem mestu.

Obrambni minister Janez Janša pa je včeraj tudi pojasnil, zakaj Slovenija uradno ni reagirala na govorice, da je orožje, ki je pred dnevi na ciprskih ladjah prispelo v pristanišče v Bar namenjeno Sloveniji. Dejal je, da so zdaj povsem zanesljivo ugotovili, da gre za orožje s prostega trga, ki se je sprostil v Libanonu. Tam toliko orožja kot prej, ne potrebujejo več, ocena trgovcev z orožjem pa naj bi bila, da naj bi ta črni trg zdaj zaživel v Jugoslaviji. Janša je poudaril, da so ladje prispеле v Bar s soglasjem zvezne uprave za prevoz posebnih tovorov, ki je za to svojo »uslugo pokasirala nekaj milijonov dolarjev.«

Armada še rovavi zoper slovensko suverenost

LJUBLJANA — Na tiskovni konferenci ministrov Janše, Bavčarja in Kacin v Ljubljani so razdelili prevod zapisnika o pogovoru in stališčih načelnika generalštaba JA, generalpoveljnika Blagoje Adžića, izrečena na tajnem sestanku z visokimi oficirji, dne 5.8.1991

1. Odnos JA do Slovenije — odločitev Predsedstva Jugoslavije o umiku enot JA iz Slovenije je taktična poteza, katere cilj je preprečevanje eskalacije vojaškega spopada JA s TO Slovenije, s ciljem, da se pridobi na času in da se JA izogne izgubam v lastnih vrstah;

— JA mora čimdlje zavlačevati z umikom enot iz Slovenije, postavljati mora razne dodatne zahteve in s tem omogočiti nadaljnje vmešavanje v notranje zadeve Slovenije, istočasno pa mora stalno groziti z oboroženimi povračilnimi ukrepi v slučaju, če bi TO RS poizkušala preprečiti aktivnosti JA;

— potrebno je onemogočiti konsolidacijo razmer v Sloveniji z uporabo lažnih obtožb, groženj, diverzij in atentatov. Nekatere zapuščene objekte minirati in pripraviti za rušenje s pomočjo daljnjskega aktiviranja ob določenem času; nekatere, starešine JA so prestopile v TO po nalogu varnostne službe JA, s ciljem, da se jih uporabi v kasnejših akcijah za delovanje v zaledju obrambnih sil RS;

— potrebno je prekiniti poslovne vezi s slovenskimi podjetji;

— postopoma je potrebno umakniti z ozemlja RS vso premočeno lastnino JA, za objektov demontirati tudi opremo, s ciljem, da se TO Slovenije ne omogočijo pogoji za namestitev in delo v teh objektih;

— po umiku glavnine enot, lastnine in družin vojaških oseb, inse-

Slovenije od Jugoslavije (ne pa v primeru razdružitve s ciljem ustanavljanja zveze ali pristanka, da Slovenija ostane v federaciji);

— v sodelovanju s srbsko koalicijo je potrebno narediti vse, da oslabi volja in odločnost vodstva in narodna Slovenije za razdružitve od Jugoslavije. V ta namen uporabiti vsa razpoložljiva sredstva in metode, predvsem na ekonomskem, monetarnem, zunanje političnem in vojaškem področju. Preprečevati dogovarjanje med političnimi subjekti v Jugoslaviji v toku reševanja krize in v iskanju rešitve o nadaljnjem sožitju narodov Jugoslavije;

— v slučaju oteževanja umika JA iz Slovenije in zavlačevanja pri predaji zaplenjenih sredstev, opreme in objektov JA je treba izvršiti opozorilne letalske napade po izbranih ciljih ali pa prekiniti z umikom enot in jih zadržati v popolni b/p na področju Maribora, Ljubljane, Postojne in Novega mesta;

— predstavniki Slovenije je potrebno stalno izključevati iz procesa dogovarjanja republik in potrebno je stalno vsiljevati opcijo JA o rešitvi Jugoslavije, z namenom, da se noben problem federacije in njene eventualne razdružitve ne rešuje brez vpliva in sodelovanja vojaškega vrha;

— financiranje JA se mora reševati izključno s primarno emisijo in prihodki federacije ter z masimalno porabo zveznih blagovnih rezerv, po potrebi pa tudi s prisilnim odvzemom lastnine republik in državljanov (podjetja);

— s kombinacijo raznih ukrepov, v ne aspiracije sosednjih držav po delih ozemlja R Slovenije in R Hrvaške.

Ni bilo nevtralistično

Prejeli smo in objavljamo:

Spoštovani! Presenetilo me je, da sem iz sredstev javnega obveščanja izvedel, da ste mi pred tednom dni pisali pismo, ki pa sem ga prejel šele včeraj. Presenetilo me je tudi, da svoje javne izjave temeljite na podlagi pisanja nekega časnika, ne da bi točnosti navedb preverili pri »obtožencu«, oziroma obsojencu. Končno me je presenetilo tudi to, da niste nikdar tako ažurno reagirali, ko sem povedal kaj v korist Primorskega dnevnika in slovenske narodne skupnosti v zamejstvu. Dovolite, da vam odgovorim na naslednji način:

1. Pisanje Primorskega dnevnika nikdar nisem ocenil kot »nevtralistično«.

2. Član Komisije Supščine Republike Slovenije za informiranje sem kot poslanec SDSS in ne kot predsednik Komisije za mednarodne odnose.

3. Po Ustavi Republike Slovenije je povsem jasno, da mi za svoje izjave v parlamentu ni treba odgovarjati: končno sodbo o njih pa bodo podali volilci v primeru moje ponovne kandidature.

4. Da bo moje stališče do vašega časopisa jasno, vam citiram stališče, ki sem ga kot vodja kluba pripravil v imenu So-

cialdemokratske stranke Slovenije za razpravo o proračunu Republike Slovenije v Družbenopolitičnem zboru Skupščine letošnjega marca: »V okviru pomoči slovenski narodni skupnosti v zamejstvu bi bilo treba zagotoviti tudi izhajanje Primorskega dnevnika, enega štirih slovenskih dnevnikov, ki je življenjskega pomena za obstoj Slovencev v Italiji, njegovo izginotje pa bi pomenilo pričetek razkroja šolske, politično upravne, športne, mladinske in gospodarske dejavnosti. S takšno pomočjo - v obliki subvencije ali posojila - bi dnevnik še močnejše predstavljati tudi vez med Slovenijo in našo manjšino.«

Prijateljsko vas pozdravljam!
Matjaž Šinkovec
poslanec SDSS v DPZ

Z zadovoljstvom ugotavljamo, da gospod Šinkovec ne ocenjuje kot »nevtralistična« - kot je sicer poročal Slovenec - stališča Primorskega dnevnika do dogajanja v Sloveniji. Predvsem pa nas veseli poudarjanje pomena in vloge časopisa v življenju in delu slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

V.T.

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 10.00 din, mesečna naročnina 230.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: Ziro račun 50101-601-85845
ADIT 61000 Ljubljana
Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185
Fax 061/555343

Oglaš: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašni agenciji PUBLIEST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST li, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvo Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723
Fax 0481/532958

ČEAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Dinar - v menjalnicah čez mejo še po starem, a bencin je cenejši

Super stane od torka 812 lir proti prejšnjim 1.362 liram pri litru

TRST, SEŽANA — Kdor nima več kuponov za bencin po nižji ceni, takemu se zdaj spet veliko bolj izplača tankati onkraj meje: za en liter bencina super odštejemo od predvčerajšnjega dne 812 lir, medtem ko smo morali še v ponedeljek plačati 1.362 lir (na italijanski strani stane liter supra, kakor vemo, 1.535 lir, s kuponom pa 662 lir).

Gornje velja za črpalkarje Istrabenz, sicer pa vsaj ob meji drugih že nekaj let ni (poprej so bile tod tudi Petrolove črpalke). Bencin je postal cenejši zaradi tega, ker mu izračunavajo ceno sedaj na podlagi borznega tečaja dinarja v Ljubljani in ne več na osnovi uradne menjave, ki jo je določala Narodna banka v Beogradu. Včeraj je znašala efektivna kotacija dinarja na borzi natanko 2,8373 dinarja za 100 lir.

Poskušali smo izvedeti, kako ravna jo z dinarjem v menjalnicah prek meje. Telefonsko smo iskali šefa Kompasovih menjalnic na Sežanskem, toda Božo Marinac je bil ravno tedaj v Ljubljani. Zakaj? Čeprav Ljubljanska in nekatere druge banke v Sloveniji že menjujejo dinar po borznem tečaju, pa to še ne velja za vse, a glede vpleta novega v menjalnice je prišlo do nekaterih zapletov, ki pa jih bodo vsak čas rešili. Kakor so nam povedali včeraj uslužbenci Kompas oziroma njegovih menjalnic, utegne priti do spremembe že danes ali jutri.

Zaenkrat je menjava še takšna, da odštejemo za en dinar 60 lir, po novem pa bo potrebnih za en dinar predvidoma 31,71 lire. Ali: če smo prejeli do sedaj za 100.000 lir protivrednost okoli 1.660 dinarjev, bomo poslej za isto vsoto dobili nekaj več kot 2.800 dinarjev. Osebe v menjalnicah je upravičeno nečakano: »Takšen položaj, ko ne veš, kako in kaj in kdaj, je neroden tako za nas kakor za letoviščarje in druge goste,« so nam povedali in imajo seveda prav.

Res pa je tudi, da se pred okenci v menjalnicah ne gnete ljudi tako kot še lansko poletje, ampak jih je celo zelo malo. To je naravna posledica nedavnih dogodkov v Sloveniji in drame, ki se odvija v Hrvaški — tuje turiste z italijanskimi vred je vse to odvrnilo predvsem od jugoslovanske morske obale. Nekaj več strank imajo le črpalke in še tu gre v prvi vrsti za italijanske državljane, ki se privozijo čez mejo samo za to, da bi napolnili avtomobilski rezervoar, ali pa take, ki si poleg tega privoščijo v nedeljo izlet in kosilo neke v obmejnem pasu.

Obalne občine vzajemno proti cvetenju morja?

MILJE — Prekomerno cvetenje morja je ponovno vzbudilo preplah pri javnih upraviteljih obalnih občin, saj jim ta pojav povzroča nemalo težav ekonomskega značaja. Upravitelji miljske občine so se zato obrnili na predsednika pokrajinske uprave Daria Crozzolija (in pismo v vednost poslali tudi tržaškemu in devinsko-nabrežinskemu županu), v katerem ga naprošajo, naj bi prišlo do srečanja med predstavniki obalnih občin za sprejem takojšnjih ukrepov, tudi glede vprašanja povračila stroškov ribičem, ki v takih pogojih ne morejo opravljati svojega dela.

Na srečanje bi bilo treba po mnenju miljskih upraviteljev povabiti - poleg županov in pristojnih odbornikov - tudi predstavnike ribičev, parlamentarce iz pokrajine in deželne pristojnega odbornika, da bi podrobneje proučili celotno problematiko in postavili osnove za širšo koordinacijo tudi v sodelovanju z drugimi obalnimi občinami.

Peticija DSL za pravico do zdravja

TRST — Na festivalih Unità (in Dela), ki se odvijajo v Furlaniji-Juljski krajini, zbirajo podpise k vsedravnici peticiji "za pravico do zdravja". Do konca oktobra namestijo nabrati vsaj 20.000 podpisov v podkrepitev zahteve, da se odpravijo t. i. ticketi na zdravniške preglede in zdravila ter da se v zakonu o preureditvi vsedravnice zdravstvene službe črtajo norme, ki odpirajo pot posredni asistenci pri zdravljenju in oskrbi v zdravili. Demokratična stranka levice poziva hkrati predsednika deželne sveta in odbora, naj poskrbita za boljše delovanje bolnišnic ob spoštovanju bolnikovih pravic, za zagon sanitarnih distriktov kot blažilcev pomanjkanja bolnišniških postelj, za pogon projekta za starostnike, ki naj integrira zdravstvene in asistencijske storitve, ter za okrepitev osebja v službah za medicino dela.

Deželna delegacija KD med Italijani v Kopru

Pri deželnem svetu FJK urad za manjšino?

KOPER — Delegacija Unije Italijanov, v kateri so bili predsednik skupščine Antonio Borme, predsednik izvršnega odbora Maurizio Tremul, poslanec v slovenskem parlamentu Roberto Battelli pa še člana IO Sau in Geissa, je sprejela v Kopru odposlanstvo Kršćanske demokracije iz Furlanije-Juljske krajine, ki ga je vodil deželni tajnik Bruno Longo v spremstvu Dominicija in Ritosse ter Bergaminija (Gorica), Tripanija in Codarina (Trst).

Predstavniki Unije Italijanov so gostom nadrobno obrazložili položaj manjšine glede na razmere v Sloveniji in še posebej v Hrvaški, kakor tudi z ozirom na njene odnose z rimsko vlado. Tremul je nakazal nevarnosti, ki pretijo italijanski narodnostni skupnosti zaradi dogodkov na Hrvaškem, kjer se je stanje Italijanov, kot je pristavil Borme, z juridičnega vidika bistveno poslabšalo, čeprav je z druge strani zanje spodbuden rezultat zadnjega ljudskega štetja. Jugoslovansko krizo je treba rešiti sporazumno, so dejali, torej ob spoštovanju pravice narodov do samoodločbe, toda tudi ob spoštovanju pravice, ki jo ima manjšina do avtonomije in enotnosti v istrskem prostoru.

Konkretnije so omenili načrt, da se v sklopu Unije ustanovi italijanska finančna družba Finistria, da se v Maccanicov zakonski osnutek vključi stvarnost italijanske manjšine v Jugoslaviji, in možnost, da se pri deželnem svetu FJK odpre poseben urad za to manjšino.

Bruno Longo je naglasil med drugim, da si KD že dobro leto prizadeva za drugačno ureditev v Jugoslaviji, da pa ni danes konfederativni model očitno več veljaven, »zato bo treba poiskati kaj drugega«. Kritiziral je nekatere druge politične stranke v Italiji, češ da utegnejo problem italijanske manjšine izkoristiti zgolj v lastnem interesu. Longo je še dejal, da je treba pozvati hrvaško vlado k boljši skrbi za manjšino, sicer pa obljubil vso podporo Uniji in povabil njene predstavnike, naj septembra povrnejo obisk v Trstu.

Pet trgovcev - 160 mrd lir davčne utaje

BENETKE — Davčna policija je odkrila v Venetu velikansko goljufijo na račun državne davkarije. Pet "fantomskih" tvrdk za preprodajo živine na debelo (po dve v padovanski in treviški pokrajini ter ena v Mestrah) je utajilo kar za 160 milijard lir davkov, pri čemer je odpadlo 110 do 120 milijard na potvorjene fakture in 50 milijard na neplačane davek na dodano vrednost (IVA). Dvanajst oseb - lastnikov in družabnikov - so že prijavili sodstvu pod obtožbo, da so prekršili zakon 516 in potvarjali obračune.

Goljufijo jim je "narekovala" posebna olajšava, na katere podlagi so si lahko ob neposrednem nakupu goveda pri živinorejcu odšteli davek IVA po količniku 10% namesto 19% — toda ob prodaji tega goveda bi morali vplačati davkariji 19 odstotkov, česar pa seveda niso storili.

Preiskava kljub vsemu še ni zaključena: padovanski, treviški in beneški namestnik državnega tožilca menijo, da bodo ujeli v past še druge ljudi.

MF in SSK za skupno nastopanje?

VIDEM — V razpravo o reformi volilnega sistema se je vključilo tudi Furlansko gibanje (MF). Po sestankih z delegacijami KD, DSL in LpT je zdaj zaključilo tudi prvi krog posvetovanj s Slovensko skupnostjo. Med MF in SSK je prišlo glede marsičesa do »konvergentnih točk«, tako da bodo njuni predstavniki nekatere probleme - ne le politične, ampak tudi in zlasti kulturne narave - še poglobili na novem srečanju, ki bo v septembru »kot uvod v možne skupne pobude«. Naslednji sestanek bo MF imelo z delegacijo socialistične stranke.

Furlansko gibanje je v tiskovni noti tudi kritiziralo rimsko vlado oz. zunanega ministra zaradi njunega zadržanja do Jugoslavije. MF meni, da bi bila morala Italija vsaj osvojiti stališče Genscherja, ki je zahteval priznanje neodvisnosti Slovenije in Hrvaške.

Dobri dve milijardi lir proti širjenju aidsa

TRST — Deželna vlada je po predlogu odbornika za zdravstvo Maria Brancatija namenila krajevnim zdravstvenim enotam v Trstu, Gorici, Vidmu in Pordenonu ter referenčnemu centru za rakasta obolenja v Avianu skupno 2 milijardi in 260 milijonov lir. S tem denarjem bodo nabavili nove aparature in opremo za analize laboratorije ter okrepi imuno-transfuzijske službe za potrebe diagnosticiranja in preprečitve aidsa. Za zbranje gornjih sredstev so izkoristili deželne sklade, ki jih upravlja ministrstvo za zdravstvo, deželne sklade, ki jih predvideva zakon o preprečitvi, diagnosticiranju in zdravljenju aidsa, in državne sklade, ki so pod nadzorom medministrskega odbora za gospodarsko načrtovanje (CIPE) in namensko vinkulirani. Odbornik Brancati je dejal, da bodo odgovorne službe posvetile posebno pozornost predvsem rizičnim osebam.

Evropski parlament je razpisal natečaj za nove prevajalce

TRST — Evropski parlament je razpisal natečaj za prevajalce - zaposleni bi bili v Luksemburgu in prevajali v italijanski jezik dokumente o delovanju EP. Kandidati, rojeni po 16.9.1950 morajo imeti ustrezno univerzitetno diplomu ali vsaj petletno poklicno izkustvo na prevajalskem področju, razen tega morajo temeljito obvladati angleščino ali nemščino pa še enega od tehle jezikov: danščina, španščina, grščina, holandsčina, portugalščina. Informacije daje deželno ravnanje za zunanje odnose, Trst, ul. Sv. Frančiška 37 - tel. 040/7704318, 774648.

Jože Bernetič in Slava Luin sta obhajala že zlato poroko

SEŽANA — V petek, 2. avgusta, je minilo 50 let, odkar sta si obljubila večno zvestobo Jože Bernetič in Slava Luin iz Sežane. Jože je bil rojen 11.3.1913 v Rodiku v kmečki družini s sedmimi otroci, izučil se je za mesarja v Križu pri Trstu, kjer je pri teti opravljal tudi vsa kmečka opravila. Zena Slava pa je rojena 28.2.1920 v Saležu na Tržaškem, ravno tako v kmečki družini. Leta 1941 sta v Zgoniku nad Trstom stopila na skupno življenjsko pot in privolila v nov način življenja. Preselila sta se v Pivko, med drugo svetovno vojno so moža odpeljali v internacijo v Dachau, Slava pa je skrbela za družino na mo-

ževem domu v Rodiku. Po priključitvi so se preselili v Sežano, kjer je mož nadaljeval mesarski poklic vse do 1974. leta, ko se je upokojil, žena pa je gospodinjila in skrbela za topel in prijazen dom.

V zakonu so se jima rodili trije otroci: Jožef, Anica in Slavko. Slava je tudi aktivna članica Rdečega križa, zato se k čestitki po še mnogih zdravih skupnih letih pridružuje tudi sežanski Rdeči križ, ki jima želi nenehnega spodbujanja plemenitih čustvenih medsebojnih nagnjenj, posebno pa še čustva ljubezni, ki daje skupnemu življenju najosebnejši pečat in pomen.

O.K.S.

CCT

CERTIFICATI DI CREDITO DEL TESORO — SEDEMLETNI

- CCT se koristijo s 1. avgustom 1991 in zapadejo 1. avgusta 1998.
- Kupon je polletni; prvi kupon, ki znaša 6% bruto, bo izplačan 1. 1. 1992.
- Naslednji kuponi bodo enaki šestmesečnemu bruto donosu BOT na 12 mesecev plus premija, ki znaša 0,50 točke.
- CCT bodo dodeljeni po marginalnem sistemu (asta marginale), ki se nanaša na ceno ponudbe.

- Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri banknih zavodih do 13.30 dne 9. avgusta.
- Obveznice se koristijo s 1. avgustom in je zato treba ob vplačilu, 16. avgusta, doplačati poleg cene iznešene na dražbi tudi dozorele obresti, ne da bi plačali kakršnokoli provizijo.
- Obveznice so v svežnjih po minimum 5 milijonov lir.

Rezervacije do 9. avgusta

Minimalna cena dražbe %

Letni donos na podlagi minimalne cene

Bruto %

Neto %

96,65

13,14

11,47

Cena, ki bo dosežena na dražbi in efektivni donos bosta objavljena s tiskovnim sporočilom.

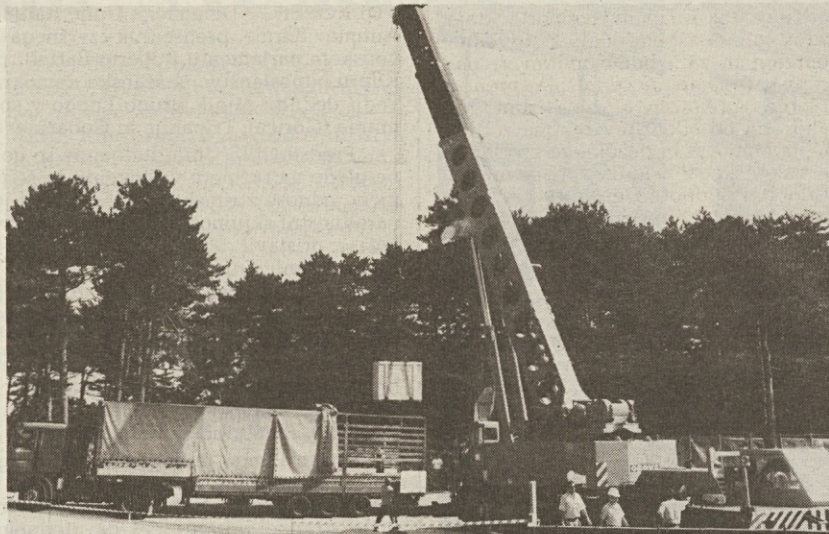
Dela za sinhrotron na gradbišču naglo napredujejo Na bazovsko gmajno so pripeljali prvi del linearnega pospeševalnika

Sinhrotron postaja stvarnost. Včeraj so na tako imenovano območje T8 pri Bazovici pripeljali iz Francije prvega izmed treh delov »linaca«, se pravi linearnega pospeševalnika, ki predstavlja nekakšen motor celotnega stroja, saj gre za napravo, ki bo generirala elektrone, jih pospeševala in z zaželeno energijo brizgala v obroč, po katerem bodo potem elektroni krožili in pri tem proizvajali žarke.

Celoten »linac« bo 66,5 metra dolg in bo elektronom lahko vtisnil energijo 1,5 Gigaelektronvolta. Prvi del »linaca«, ki so ga včeraj pripeljali v treh velikih tovornjakih, pa meri 11 metrov v dolžino in bo sam lako vtisnil elektronom energijo 100 Megaelektronvolta. Ta prvi del bi morali na terenu sestaviti v teku dobrih dveh mesecev, tako da bo predvidoma začel delovati oktobra. Drugi del »linaca« bi iz Francije morali pripeljati februarja 1992, tretjega in zadnjega pa konec leta 1992. Linearni pospeševalnik izdeluje francoska tvrdka CGR Mév, in sicer v sodelovanju s strokovnjaki in načrtovalci družbe Sincrotrone Trieste.

Troje tovornjakov s prvim delom »linaca« so včeraj dopoldne na gradbišču pri Bazovici pričakali tudi nekateri vidni predstavniki družbe Sincrotrone Trieste, ki so ob tem pripravili »letečo« tiskovno konferenco kar na terenu. Med drugimi so tam bili vodja projekta Mario Puglisi, znanstveni ravnatelj Luciano Fonda in pooblaščen upravitelj Giuseppe Viani.

Kot nam je povedal Puglisi, bi po sedanjih predvidevanjih stroj moral biti narejen konec leta 1993, točneje, tedaj naj bi začel obratovati. Stroj naj bi potem izpopolnjevali tako rekoč v nedogled, saj bo ob obroču nastalo 23 laboratorijev, v

katerih bodo uporabljali sinhrotronsko sevanje v najrazličnejše namene, ki se bodo s časom tudi spreminjali. S tem v zvezi nam je znanstveni ravnatelj Fonda potrdil, da bodo dva izmed 23 laboratorijev uporabljali tudi znanstveni inštituti iz Ljubljane in iz Zagreba. Ljubljancani nameravajo v sodelovanju z Univerzo v Rimu raziskovati površine materialov, Zagrebčani pa pripravljajo program s področja ekologije v sodelovanju z Mednarodno atomsko agencijo z Dunaja. Kaže, da so v obeh primerih nastale finančne težave, vendar upajo, da jih bodo v doglednem času premostili.

Dela na terenu za izgradnjo sinhrotrona torej napredujejo. To je sicer vidno tudi na prvi pogled, saj je zdaj že skoraj povsem speljana asfaltirana cesta do področja T8, na njem pa so v glavnem opravili že vse izkope in zdaj že pridno gradijo posamezna poslopja. Gradbena dela opravlja konzorcij SINCO, specialistična dela pa imajo v zakupu številna druga podjetja. Na gradbišču je trenutno okrog 70 ljudi, v kratkem pa jih bo do 150.

Na sliki (foto Magajna): žerjav raztovarja prvi del »linaca«.

Glasovi o politični krizi odločno zavrjeni Miljska upravna večina je še vedno zelo trdna

Miljska občinska uprava ima trdne osnove. Kdor je mislil, da se bodo odnosi v tej sicer zelo raznoliki večini zaradi nekaterih problemov skrhali, bo ostal razočaran. Sedanja večina sestavljajo predstavniki Liste Frausin, v kateri so tudi neodvisni svetovalci in eden, ki je prestopil v vrste Gibanja za komunistično prenovno, trije svetovalci PSI, dva KD in en predstavnik zelenih. Občinski odbor je torej za splošne pojme dokaj »anormalen«, zaradi česar se okrog njega tudi toliko govori.

V torek zvečer so se predstavniki teh strank tako heterogene koalicije zbrali, da bi preverili opravljeno delo, nerešene probleme in predvsem sporne točke programa, ki jih bo potrebno skupaj rešiti. Peturno preverjanje se je zaključilo pozitivno. Rešeni so bili odprti problemi, na sestanku predstavnikov strank večine pa je bilo predvsem poudarjeno, da je ta večina trenutno edina možna v miljski občini in da bodo o možnosti razširitve na druge stranke najprej odločali sami predstavniki večine in sicer na osnovi pripravljenosti ostalih strank, da se prilagodijo njenemu programu.

O vseh teh vprašanjih je bil včeraj govor na tiskovni konferenci v Miljah, na kateri so župan Ferdinando Ulcigrai, podžupan Claudio Mutton ter odborniki Franco Altin in Diego Rota obrazložili sedanje politično stanje in v bistvu enotno poudarili, da se ta izkušnja ne sme prenehati. Prisoten je bil tudi poslanec Willer Bordon, sicer občinski svetovalec, ki je med drugim

izrazil prepričanje, da bo ta odbor ostal na »oblasti« do izteka svojega mandata.

Na tiskovni konferenci je bilo tudi jasno poudarjeno, da stanja v miljski občinski upravi ne gre nikakor povezovati s kriznim stanjem v tržaških krajevnih upravah. Problemi so namreč povsem ločeni. Beseda je tekla tudi o razširitvi sedanje večine. Rečeno je bilo, da je zaenkrat zelo trdna in enotna, o morebitni razširitvi pa se bo govorilo ob proračunski razpravi, kjer bo moral vsakdo jasno povedati, kaj misli in predlaga. V ozadiju vseh teh problemov so namreč hudi spori znotraj socialistične stranke, kjer so trije svetovalci v večini, dva, s bivšim županom Rossinijem, pa v opoziciji. Sicer pa se v tej stranki opažajo znaki, da se sedanji odnos do miljske uprave spreminja. Podobno je tudi v Kršćanski demokraciji, iz vrst katere sta dva predstavnika, ki sodelujeta v upravi. Pred nedavnim ju je pokrajinsko vodstvo stranke pisмено pozvalo, naj zaradi njunega zadržanja do te večine izstopita iz KD. Eden od dveh je na včerajšnji tiskovni konferenci odločno zavrnil to možnost. Oba bosta ostala na svojih mestih in občinskem odboru in ne bosta izstopila iz KD.

Župan Ulcigrai in z njim podžupan Mutton sta ob tej priložnosti nanizala vrsto podatkov, s katerimi sta dokazovala, kako je ta heterogeni odbor izpolnil celo vrsto točk programa, predvsem pa mu je uspelo, da je vzpostavil stik s prebivalstvom. Na torkovem večernem preverjanju pa je bila predvsem poudarjena važnost enakega dostojanstva vseh partnerjev večine.

Ob koncu še en poudarek: ne gre za »zaprti« večino, kdor pa se ji želi pridružiti, mora sprejeti njene programe. Odločnost upraviteljev je zelo velika — pri čemer tudi poudarjajo na osnovi številnih primerov, da gre za zgled drugim italijanskim krajevnim upravam, kjer se v vse večji meri oblikujejo različne »tranzverzalne« ali »institucionalne« večine, kot jih pač kdo želi imenovati — in na tej poti bodo tudi nadaljevali. V proračunski razpravi, dodajajo, pa se bo marsikaj razčistilo. Treba je torej počakati do oktobra.

A.S.

Tržaška pokrajinska uprava za pomoč Hrvaški

»Od besedne solidarnosti je treba preiti k solidarnosti dogodkov; od politične podpore je treba preiti na konkretno raven, kjer so te podpore neobhodno potrebne za samo preživetje stotin oseb, ki so bile prizadete na Hrvaškem in od koder še večje število ljudi iz obupanosti beži v druge kraje.« O teh problemih v tiskovnem poročilu govori predsednik Pokrajine Dario Crozzoli, ki ob enem naznanja začetke velike humanitarne kampanje, ki naj bi jo speljale razne krajevne in gospodarske ustanove, zdru-

žene v permanentni observatorij, ki naj bi opazoval vse te probleme.

Pobuda je nastala iz ugotovitve, da so dogodki, do katerih prihaja na Hrvaškem, mnogo hujši kot pa nedavni v Sloveniji. O pobudi sta seznanjena tako vladni komisariat kot predsedstvo Dežele. Pobudo bodo vsekakor podrobneje obrazložili danes dopoldne na tiskovni konferenci. Zanj se je v veliki meri posebno zavzela koprška občinska skupščina, katere predsednik Aurelio Juri je v prejšnjih dneh pisal

predsedniku Pokrajine. Koprski župan v pismu navaja celo vrsto problemov, oziroma potreb hrvaškega prebivalstva v tem dramatičnem trenutku.

Današnje tiskovne konference v palači Galatti se bodo poleg pokrajinskih upraviteljev udeležili tudi sam Aurelio Juri, predsednik puljske skupščine Del Bianco in predsednik odbora Zveze z Istre in z Reke Tremul. Prisoten bo nadalje predsednik Rdečega križa iz Ljubljane Pišec, organizma, ki se je že povezal s sorodno tržaško organizacijo.

Včeraj se je v Trstu vkrcalo 318 Albancev Grenak povratek

Italija ni zanje postala obljubljena dežela in tako se razočarani vračajo domov. Včeraj popoldne se je prva številnejša skupina albanskih beguncev (naštel so jih 318), ki so v prvih mesecih leta masovno zapustili domovino, vkrcala na trajekt »Palladio«, s katerim je zaplula proti Draču. Večina se je za ta korak odločila, ker ni našla zaposlitve in stanovanja, tisti pa, ki so imeli več sreče, so si sedaj privoščili kratek oddih v rojstnih krajih in se bodo vrnili v Italijo že po nekaj dneh.

Albanci, ki so se včeraj vkrcali v Trstu (na sliki), so prostovoljno prišli iz raznih krajev Italije (najštevilnejši so bili iz Catanie, Neaplja, Potenze, Enne, Ravenne, Bergama). Kot so povedali na prefekturi, so le redki imeli v žepu nalog o izgonu. Veliko jih je v naše mesto dopotovalo že v prejšnjih dneh, spali so na železniški postaji ali

na pomolu ob ladji. Za vkrcanje sta skrbeli kvestura in prefektura, ki sta podvezli obsežne varnostne ukrepe. Incidentov pa ni bilo, le nekatere begunce je obšla slabost zaradi dolgega čakanja in hude vročine. Malokdo se je pritoževal, čeprav se jim je na obrazih bralo razočaranje po dolgih mesecih upanja. Številnim je mednarodna organizacija za emigracijo dodelila prispevek za odhod: 200 tisoč lir za odrasle in za polovico manjšo vsoto za otroke ter darilo.

Na ladjo so vkrcali tudi okrog 100 avtomobilov, nekaj kontejnerjev, manjkalo pa ni hladilnikov ter pralnih strojev. Naštel so še 256 drugih potnikov, v glavnem turistov ter nekaj šoferjev tovornjakov.

V Drač bo trajekt »Palladio« priplul po 24 urah.

Beneška Mlada brieza letos v mirnem, naravnem okolju Drage Ob igri spoznavanje Krasa

Mlada brieza letos letuje v Dragi: po poletnih kolonijah v Zabnicah in Reziji, so se otroci in vzgojiteljice iz Benečije tokrat »preselili« k nam. V stavbi čisto ob robu male vasi se že nekaj dni veselo podi štirideset otrok, ob sproščeni igri pa počitniški delovni načrt predvideva predvsem mnogo izletov in veliko pozornosti skupnemu delu ob risanju, petju in ustvarjanju posebnega časopisa. Otrokom vestno sledi šest vzgojiteljic, v kuhinji pridno delata dve kuharici, za usklajevanje vseh dejavnosti pa skrbi Marina Cernetig. Mlado briezo že petnaest let prireja Studijski center Nediža v sodelovanju s špetskimi Zavodom za slovensko izobraževanje. Prvotni namen poletne pobude za otroke je bil predvsem v združevanju in medsebojnem spoznavanju. Prva leta je Mlada brieza tudi zaživela po beneških vaseh, ob tem pa je bilo še večednevno letovanje ob morju. Nekoliko pozneje so se otroci začeli množično zbirati v drugih krajih, tako so dve leti že preživeli v Trstu, nato še - kot zgoraj omenjeno - v Zabnicah in v Reziji. Letos pa je spet na vrsti Trst, točneje Kras, saj je prav Krasu in kraškimi pojavom posvečena največja pozornost otrok in njihovega raziskovanja okolice.

Draga je v tem smislu res odličen kraj: vas je povsem odmaknjena od mestnega vrveža, leži v pravzaprav še nedotaknjem naravnem okolju, ponuja mir, veliko zelenih površin in... živahne žuželke. Dnevi prijetno minevajo ob dopoldanskim izletih, po opoldanskem počitku (sonce je namreč res neznošno vroče) pa se začnejo razne dejavnosti po skupinah. 40-člansko družino sestavljajo vsi osnovnošolci in

dijaki do tretjega razreda nižje srednje šole, razdeljeni v tri skupine. Posebej - a vendarle skupno - se ukvarjajo s petjem, risanjem in pisanjem prispევkov za običajni končni »časopis«, za katerega pridno beležijo vtise, dogodke in zanimivosti letošnje Mlade brieze. Da bi vse bilo še bolj zabavno, se skupine predstavljajo s posebnimi imeni: najstarejši so Kruti klopi, sledijo jim Nagajive kresnice, najmlajši pa se »počutijo« kot Vesele koprive. Igrivo-ustvarjalno razpoloženje se odraža tudi v prostorišnih stavbah, ki jo krasijo risbe, zemljevidi z začrtanimi potmi raznih izletov, dvojezični dnevni red v verzih, barvani trakovi, v »igralnici« pa veliki murali, s katerim so otroci ilustrirali (in zapisali) pravljico kraljice Vide, legendo o Landarski jami.

Prvi sprehod je bil po Dolini Glinščice, nato so si beneški otroci ogledali še zvezdarno in okoliške vasi, gozdove in spomenike, odkrivali značilnosti kraške pokrajine, v prejšnjih dneh so obiskali Primorski dnevnik in doživeli »razburljivo« potovanje z openskim tramvajem. Ob vsem tem so jutra posvečena še kopanju in sončenju ob morju. Posebno razigrani pa so večeri, ko še najizraziteje prihajata na dan ustvarjalnost in smisel za družabnost tako otrok kot vzgojiteljic. Po predvajanju filmov, za katere je poskrbel bazovski župnik g. Živic, predavanju o Himalaji, tekmovanju v pripovedovanju smešnic, družabnih igrah, ogledu srednjeveške gledališke predstave v Gradišču in izvolitvi »miss in misterja Mlada brieza« je bila sinočnja zabava lov na zaklad. Nocoj je na vrsti

ples, jutrišnji, še zadnji večer pa bo posvečen poslovljni prireditvi, na kateri bodo otroci nastopili z raznimi prizorčki, skeči, pesmimi in igrigami.

DAMIANA OTA

Na sliki (foto Križmančič) nasmejan obraz iz Drage so zgovorna pričča, da se otrokom Mlade brieze lepo godi...

Upravni svet Založništva tržaškega tiska in uredništvo Primorskega dnevnika izrekata iskreno sožalje Borisu Racetu ob izgubi brata Božidarja.

Izvršni odbor Slovenske kulturno gospodarske zveze izreka globoko sožalje svojemu dolgoletnemu predsedniku Borisu Racetu ob smrti brata Božidarja.

Na včerajšnjem vrhu v Trstu sicer niso rešili vseh odprtih vprašanj »Poletno« premirje v petstrankarski koaliciji

Kaže, da je petstrankarska upravna večina na tržaški Občini in Pokrajini našla vsaj začasno rešitev. Včeraj so se namreč sestala pokrajinska tajništva KD, PSI, PRI, PLI in PSDI, da bi preverila programske politične obveze, s katerimi se bodo po počitnicah, prve dni septembra, spoprijele krajevne uprave. Na sestanku so namreč pokrajinska tajništva potrdila veljavnost petstrankarskega političnega okvira, na katerem slonijo dogovori iz leta 1988, ki so jih zatem potrdili na lanskem in letošnjem preverjanju.

Nadalje so se domenili, da bodo pokrajinska tajništva v prvih dneh septembra poglobila vsebino programskega

sporazuma v zvezi s Pokrajino in Občino. Njihov namen je namreč, da dosežejo sporazum, ki bi omogočal odobritev statotov in tudi reden iztek zakonodajne dobe.

S svoje strani pa so liberalci, ki so itak imeli pomisleke glede delovanja odborov in so tudi postavili svoje zahteve, sicer zgornji sporazum podpisali, vendar so v ločenem sporočilu bolje precizirali svoje stališče. Poudarjajo namreč, da ostajajo zvesti petstrankarskemu okviru, a ohranjanju svojo deangajiranost v pričakovanju, da tudi ostali člani koalicije pokažejo konkreten korak v zvezi s stališči liberalcev, predvsem glede preosnovne odborništev.

Adrijan Semen, predsednik GM, po zadnjem ukrepu Dežele

Z odobritvijo zakona priznanje našim ustanovam za njihovo delo

Zakonski osnutek, ki ga je pred nedavnim odobrila deželna vlada na osnovi določil državnega zakona za obmejna območja, je našim slovenskim ustanovam priložil nekaj svežega kisika. Deležne so bile finančnih prispevkov, ki jim bodo olajšale vsakdanje dragoceno delo, na katerem sloni tudi usoda naše narodnostne skupnosti. Vzgojne in raziskovalne institucije manjšine že vrsto let delajo v velikih težavah ob nesebičnem delu oseb, ki poleg svojega običajnega dela posvečajo proste ure za reševanje problemov, ki jih imajo vse te ustanove. Med temi je tudi Glasbena matica. Našim bralcem je ni treba posebej predstavljati.

Ustanovljena je bila leta 1909, delovanje je prisilno prekinila v obdobju prve svetovne vojne, od leta '45 neprenehoma deluje. Trenutno ima okrog 600 gojencev, ki se glasbeno izobražujejo v Trstu, Gorici, Ukvah, Žabnicah, Špetru, Čedadu, Sovodnjah, Nabrežini, Dolini, Miljah in na Opčinah. Na šoli poučuje 25 profesorjev glasbene šole in številni občasni zunanji sodelavci. Gre za dragocen kulturni "kapital", ki mu je treba tudi s finančnega vidika zagotoviti možnost, da nadaljuje svoje delo.

Predsednik te glasbene šole je **Adrijan Semen**, ki že dolga leta opravlja to odgovorno funkcijo. V pogovoru z njim je prišlo do izraza, da jo kljub težavam opravlja z veseljem in s strokovnostjo.

Gospod Semen, najprej vprašanje, kako ocenjujete deželni zakonski osnutek o pomoči kulturnim dejavnostim slovenskih ustanov, med katerimi je tudi Glasbena matica?

»Zakon ocenjujem pozitivno. Med drugim predstavlja nekako prelomnico v odnosih med ustanovami slovenske narodnostne skupnosti in italijanskimi uradnimi ustanovami. Naše ustanove so bile sicer deležne podpor, zelo skromnih, skoraj simboličnih in popolnoma neusklajenih z dejanskim delovanjem. Istočasno smatram, da je odobritev prispevkov za naslednja tri leta veliko priznanje neti institucijam, ki so s svojim dolgoletnim delom, predvsem pa s kakovostjo tega dela dokazale, da so nezamenljive v naši

Adrijan Semen

skupnosti, ampak so nasplošno važne tudi za celotno Pokrajino in Deželo.

Mislim še, da je to prvi ukrep, ki je vsekakor vzpodbuden, ne zadošča pa potrebam naše manjšine. Odprta ostajajo še druga vprašanja, za katera se borimo dolga desetletja. Obstajajo torej možnosti, da pridemo do zaščite, ki jo pričakujemo že leta.

Kaj ta ukrep posebej pomeni za Glasbena matico?

»Čeprav se Glasbena matica že 20 let bori, da se ji prizna status državne šole, za katerega ima vse pogoje, smatram, da je to priznanje izredno pomembno, saj nam bo dovolilo, da neokrnjeno nadaljujemo s svojim delom; bralci vedo, da so se predvsem finančne težave v naši ustanovi kopičile in smo bili resnično zaskrbljeni, kako nadaljevati. Odobreni prispevki bodo bistveno doprinesli za nadaljevanje našega dela in zagotovili našim uslužbencem mirnejšo perspektivo.

Še vedno je odprto vprašanje priznanja glasbene šole. Ali je mogoče ta finančni prispevek tolmačiti kot nekakšno "nadomestilo", da bi pač stvari ostale pri starem? Kakšni so izgledi glede tega vprašanja?

»Kljub tej finančni podpori ostaja status šole Glasbene matice še vedno neurejen in zato bomo morali še naprej iskati način, da se ta šola spremeni v državni konservatorij. Mislim vsekakor, da bo odobritev zakona za obmejna območja in deželnega izvršilnega zakonskega osnutka prispevala k pridobitvi podpore Dežele tudi v kontekstu pridobitve priznanja v Rimu.

Kakšni so torej izgledi?

»Obstajajo perspektive, da jo odobrijo. Ali mislite, da bi tak konservatorij kljub vsem težavam ustrezal potrebam naše narodnostne skupnosti?

»Državni konservatorij je najvišja stopnja glasbenega izobraževanja in šola Glasbene matice ima vse te karakteristike. Vendar je glasbeno šolstvo v Italiji že 20 let v pričakovanju okvirnega zakona. Današnji normativ predvideva šolanje na srednji šoli. V državni konservatorij se lahko vpišejo otroci, ki dozorijo leta za nižjo šolo. Pri nas pa se pouk glasbe začne že pri osnovnošolskih otrocih. V primeru, da bi se Glasbena matica spremenila v konservatorij, bi del tek otrok-pripravnikov, bilo izključenih iz glasbenega pouka. Zato bi bila za našo ustanovo trenutno ustrenejša drugačna struktura.

Kako boste odslej ukrepali?

»Poleg vsega moremo istočasno na vseh ravneh okrepiti akcijo za pridobitev javno-pravnega priznanja naši šoli, ki kljub temu, da je uradno "zasebna", ima za Slovence v zamejstvu značaj in vlogi "javne" šole. Ta akcija terja od nas vse večjo strokovnost in vztrajno angažiranost, tudi zato, da ne zanemarimo vsega dela, ki je bilo doslej opravljeno.

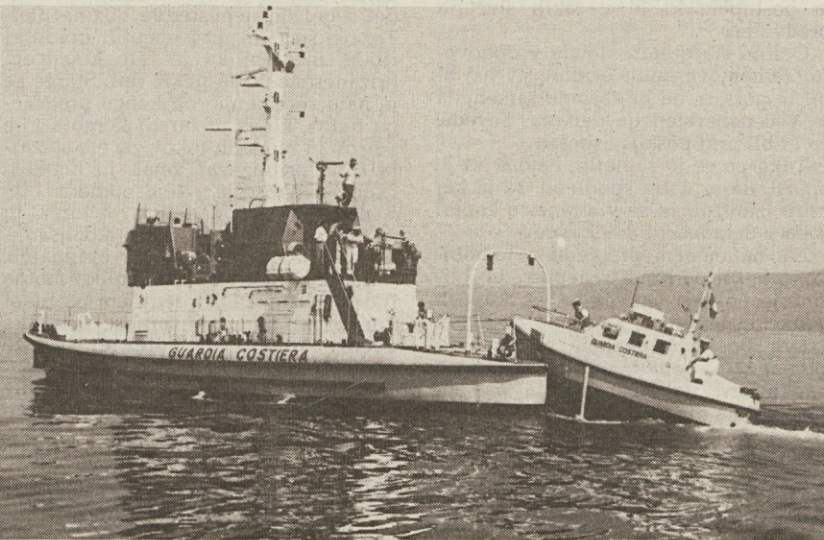
V Glasbeni matici so se izsolali strokovni kadri, iz njenih vrst so izšli tudi glasbeniki, ki so se uveljavili tudi preko naših meja. Kateri pa so danes pedagogji v GM?

»Pedagogji pri GM so danes mladi usposobljeni kadri, ki so se povečini usposobili prav pri nas. Dosegli so najvišjo stopnjo izobrazbe in diplomirali na konservatorijih v Trstu, Vidmu, Benetkah in še drugje. Poznaajo pa dobro našo problematiko in naše delo.

ALEKSANDER SIRK

Vaja pristaniškega poveljstva in obalne straže pred Miramarom

Slikovita reševalna akcija z moderno opremljeno izvidnico

Včeraj sta Pristaniško poveljstvo ter uprava Obalne straže priredila v vodah pred Miramarom gradom zelo spektakularno reševalno vajo. Pri tem so uporabili izvidnico Walter Facchin, to je najsodobnejšo ladjo, s katero razpolaga Obalna straža. Izvidnica je dolga 28 metrov, široka 6 metrov, tehta pa približno 100 ton, poganjajo jo štirje motorji Isotta Fraschini za skupnih 3520 konjev moči. Izvidnica lahko pluje s hitrostjo 22 vozlov. Opremljena je z najsodobnejšo elektronsko tehniko, med drugim tudi z radarjem ki lahko na 30 km razdalje zazna vsako plovilo in poda dokaj točne podatke o njegovi

velikosti. Na izvidnici je vkrcano tudi manjše, 8 metrov dolgo in 2,40 metra široko plovilo (posadka ji po domače pravi »sipica«, ki služi pri reševalnih akcijah. Sipico lahko uporabljajo s katerimkoli vremenom, saj je tako načrtovana, da se tudi v primeru, da jo valovi prevrnejo, ponovno zravna. Ladji poveljuje kapetan korvete Angelo Dinarelli. Izvidnica, katere operativna baza je v Anconi, običajno patrolira in skrbi za varnost v severnem Jadranu.

Pristaniško poveljstvo je povabilo novinarje, naj sledijo reševalni akciji. Za vajo so simulirali, da je manjša jadrnica potonila približno miljo pred Miramarom. Edini član posadke je dal radijski alarm in se rešil na zasilno plovilo. Posadka izvidnice je po petih minutah, odkar je dobila sporočilo s poveljstva tržaškega pristanišča, že odplula, z radarjem lokalizirala ponesrečeno plovilo in v manj kot desetih minutah že našla brodolomca, katerega je pozneje rešila »sipica«, ki so jo splovili iz krova izvidnice (na sliki Davorina Krizmančiča). Naj še zapišemo, da je bil »brodolomec« mornariški narednik Luca Rovere.

Med našim sicer dokaj zabavnim križarjenjem po Tržaškem zalivu smo lahko žal videli široke in dokaj raztegnjene plasti cvetočih alg, ki kopalcem, turističnim delavcem, ribičem ter vsem, ki imajo karkoli opravka z morjem, ne obetajo nič dobrega. (w)

gledališča

Gledališče Verdi

Jesenska simfonična sezona 1991

Pri blagajni gledališča Verdi lahko dvignete ali potrdite abonma za reda A in S.

Miramarski park - Luči in zvoki

Nocoj ob 21.00 (v nemščini) in ob 22.15 (v italijanščini) LUČI IN ZVOKI.

Ponovitve si sledijo vsak torek (ob 21.00 v angleščini in ob 22.15 v italijanščini), četrtek (ob 21.00 v nemščini in ob 22.15 v italijanščini) ter ob sobotah (ob 21.00 in ob 22.15 v italijanščini).

razstave

V TK galeriji je na ogled skupinska poletna razstava s posebnimi popusti.

Muzej Revoltella - Galerija moderne umetnosti, Ul Diaz 27, pod pokroviteljstvom Odborništa za kulturo tržaške občine je odprta razstava z naslovom L'OTTOCENTO RITROVATO. Do 15. t. m. so na ogled restavrirane slike in skulpture, ki so bile shranjene v muzeju. Urnik: vsak dan od 10. do 13. in od 17. do 20. ure (zaprto ob torkih).

Na sedežu letovišarske ustanove v Sesljanu bo do 24. t. m. na ogled razstava slikarke CLAUDIE RAZE in kiparja GIORGIA BENEDETTIJA. Urnik: 9-13, 16-19, ob praznikih zaprto.

kino

ARENA ARISTON (poletni kino) - 21.30

Ghost.

EXCELSIOR - Zaprto.

EXCELSIOR AZZURRA - Zaprto.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Reanimator

2, □

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Non dirle

chi sono.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 Moana la

scandalosa, porn., □□

NAZIONALE IV - 15.45, 21.30 Balla coi

lupi, r.-i. Kevin Costner.

GRATTACIELO - 17.45, 22.15 Amleto, r.

F. Zeffirelli, i. Mel Gibson, Glenn Close.

MIGNON - Zaprto.

LUJDSKI VRT - 21.15 La recluta.

EDEN - 15.00, 22.00 La gattina di una

vergine ultrasesso, porn., □□

CAPITOL - Danes zaprto. Jutri 17.45,

22.10 Amleto, r. F. Zeffirelli, i. Mel

Gibson, Glenn Close.

LUMIERE - Zaprto.

ALCIONE - Zaprto.

RADIO - 15.30, 21.30 La bestia del

peccato, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razna obvestila

ANPI—VZPI, ANED in ANPPIA obveščajo, da bodo uradi v avgustu zaprti zaradi počitnic.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje obvešča, da bodo uradi zaprti do 17. avgusta.

Sindical CGIL v Nabrežini obvešča, da bo urnik patronata INCA—SPI v mesecu avgustu ob torkih od 9. do 12. ure in ob četrkih od 15. do 17. ure.

KD Kraški dom obvešča, da se bo tudi letos odvijal poletni center in sicer od 19. do 31. t. m. od 9. do 13. ure. Vpisovanje in dodatne informacije pri Vesni Guštin tel. 327124.

Radio Opčine vabi danes, 8. t. m., k poslušanju 24-urne glasbene maratone z nazivom NOČ IN DAN. Skozi najrazličnejše glasbene smeri vas bosta spremljala iz studia Evgen, za mešalno mizo pa tehnik Stefan.

Zdrženje aktivistov in invalidov NOB obvešča, da bo pisarna zaprta od 12. do 17. avgusta.

Zadružni center za socialno dejavnost obvešča, da bo urad zaprt od 12. do 17. avgusta. Za nujne primere se lahko telefonira v popoldanskih urah na št. 213940.

prispevki

Ob 1. obletnici smrti Karmele Carli in Scabar daruje Karla z družino 100.000 lir za Godbo V. Parma iz Trebč.

Namesto cvetja na grob Franca Mahniča darujeta Fani in Rožica 15.000 lir za PD Zenjan - Kolonkovec.

Namesto cvetja na grob Emilije Sirk darujejo Lina, Ester in Silvana 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlih NOB v Križu.

Ob 5. obletnici smrti Rudolfa Gombača darujeta žena in sin 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na pok. Ido Bukavec roj. Cotič darujeta Ivanka Ukmar roj. Čuk in Danila Ukmar 60.000 lir za popravilo cerkve na Proseku.

Namesto cvetja na grob pok. Rudolfa Perica daruje družina Grgič (Prečnik 24) 30.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

Namesto cvetja na grob pok. Alme Furlan vd. Čok darujejo družine Grgič (Miro, Boris in Dušan) 100.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Heleno Crismani daruje Vlasta in Emil Marc 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na Emilia-Mimja Stückerja daruje Franc Stopar 100.000 lir za Ljudski dom Opčine.

V spomin na Marjeto Terčon darujeta Anica in Barbara z družinama 100.000 lir za silvensko cerkev.

V spomin na Edijevo mamo darujeta Dina in Miloš 50.000 lir za obnovo slike sv. Jerneja v Barkovljah.

V spomin na gospo Alma Čok darujeta Ivanka Pavlica 20.000 lir in družina Klemše 25.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na Ančka Kralj daruje družina Klemše 25.000 lir za godbo na pihala V. Parma iz Trebč.

koncerti

GRAD SV. JUSTA

Danes, 8. t. m., bo na sporedu rock koncert z naslovom METAL NIGHT. Nastopili bodo ansambli MADSWORD iz Trsta, SHABBY TRICK iz Firenc in BLACK ROSE KINGDOM iz Milana.

razne prireditve

ŠD Union organizira »Poletni praznik« v Podlonjerju pri Ljudskem domu; ples in eno—gastronomski kioski vsako soboto in nedeljo do 11. avgusta. Sodelujejo Mara, Neva, Cesare in drugi glasbeniki; razna tekmovanja in družabne igre. V primeru slabega vremena bo prireditev v stavbi.

Zadruha »Praprot« organizira 3. PRAZNIK PIVA v soboto, 10. avgusta, ob 17. uri odprtje kioskov, ob 20.30 ples z ansamblom L. Furlan; v nedeljo, 11. avgusta, ob 17. uri odprtje kioskov, ob 18.30 igre za otroke in ob 20.30 ples z ansamblom Taims.

ŠD Vesna prireja v soboto, 10. in v nedeljo, 11. avgusta na vrtu Ljudskega doma v Križu VAŠKO ŠAGRO. V nedeljo ob 21. uri žrebanje loterije.

»**Veselo šagro**« organizira SZ SLOGA v borovem gozdičku pri športnem igrišču v Trebčah v soboto, 10. in v nedeljo 11. avgusta od 18. ure dalje. Zabaval bo narodnozabavni ansambel »Zvezde« do 24. ure. Obiskovalce čakajo jedi na žaru, sladice in dobra kaplica. Čisti izkupiček je namenjen delovanju društva, zato toplo vabljeni.

ŠD Jarja vabi na tradicionalni športni praznik, ki bo 10., 11., 14., 15., 17. in 18. avgusta na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici. Za prijetno razpoloženje bosta igrala ansambla Happy Day in Zvezde.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 8. avgusta 1991

DOMINIK

Sonce vzide ob 5.56 in zatone ob 20.25 - Dolžina dneva 14.29 - Luna vzide ob 3.33 in zatone ob 19.18.

Jutri, PETEK, 9. avgusta 1991

JAROSLAV

PLIMOVANJE DANES: ob 3.20 najnižja -62 cm, ob 10.05 najvišja 39 cm, ob 15.32 najnižja -18 cm, ob 21.12 najvišja 46 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 30,1 stopinje, zračni tlak 1014,6 mb, pada, veter 4 km na uro južnik, vlaga 70-odstotna, nebo skoraj jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 25,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Jessica Canciani, Elena Cazzetta, Elena Caineri, Lorenzo Palini, Francesco Martone.

UMRLA STA: 88-letni Giovanni Russa in 85-letna Gabriela Cotar.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 5.

do sobote, 10. avgusta 1991

Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Pasteur 4/1 (tel. 911667), Drevored XX septembra 4 (tel. 371677), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).

PROSEK (tel. 225141, 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX septembra 4, Ul. dell'Orologio 6, Milje - Mazzinijev drevored 1.

PROSEK (tel. 225141, 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. dell'Orologio 6 (tel. 300605).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL

NA DOM TEL. 350505

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Darujte

v sklad

Mitje Čuka

mali oglasi

EDI MOBILI

Trst - Ul. Baiamonti 3 - Tel. 820766

POHIŠTVO IN OPREMA

IŠČEM v najem mahnjoo stanovanje v okolici Proseka, Opčin ali Križa, primerno za eno osebo. Tel. št. 410404.

NUJNO iščem knjige za tretji razred DTTZ Žiga Zois. Tel. 213282.

UNIVERZITETNA študentka nudi lekcije fizike in angleščine ter kemični inženir nudi lekcije kemije, matematike in fizike. Tel. 229234.

KUPIM rabljeni »Atlas sveta« za osnovne in srednje šole in »Zgodovinski atlas« za srednje šole. Telefon št. 226228 ob uri obedov.

PRODAM Fiat 126 letnik '80. Telefon 040—226408.

menjalnica

7. 8. 1991

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1284,50	1230.—	Japonski jen	9,434	9,10
Nemška marka	748,56	740.—	Švicarski frank	856,81	850.—
Francoski frank	220,11	217.—	Avstrijski šiling	106,38	104,50
Holandski florint	664,04	655.—	Norveška krona	191,65	188.—
Belgijski florint	36,34	35.—	Švedska krona	206,16	202.—
Funt sterling	2153,50	2170.—	Portugalski eskudo	8,73	8.—
Irski sterling	2000,95	1970.—	Španska peseta	11,97	11,40
Danska krona	193,46	189.—	Avstralski dolar	1007,20	940.—
Grška dramma	6,783	6,50	Jugoslov. dinar	—	27.—
Kanadski dolar	1119,20	1050.—	ECU	1534,90	—

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Dompjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

BCIKB

Padec bolj izrazit med italijanskimi državljani Promet čez mejo v mesecu juliju polovico manjši kot pred vojno

V mesecu juliju je bil promet skozi mejne prehode na Goriškem za več kot polovico manjši kot julija lani. V statističnih podatkih, ki jih vsak mesec zbira mejna policija, se točno zrcali padec prometa čez mejo po dramatičnih vojnih dogodkih v Sloveniji. Julija so skupno v obe smeri našeli komaj 581 tisoč 962 potnikov, kar je absolutno najnižja številka v zadnjih nekaj letih. Vojaška okupacija mednarodnih mejnih prehodov, spopadi in dnevi napetosti, ki so jim sledili, pa tudi še vedno dramatično stanje na Hrvaškem, ki preusmerja drugam mnoge v Jugoslavijo namenjene turiste, so letos več kot razpolovili promet čez mejo v enem od mesecev, ki je bil prejšnja leta med najbolj prometnimi. Lani so na primer julija skozi mejne prehode na Goriškem našli več kot milijon 300 tisoč potnikov.

Padec prometa v juliju je občuten tudi v primerjavi s prvimi letošnjimi meseci, ko je na primer maja bilo skupno okrog milijon 100 tisoč prehodov, junija, ko je kriza v zadnjih dneh meseca že vplivala na promet, pa še vedno preko 800 tisoč.

Občutno zmanjšanje potovanj čez mejo so zabeležili tako med italijanskimi državljani kot jugoslovanskimi, čeprav je bilo najbolj izrazito prav med italijanskimi. Padec je tudi večji v mednarodnem prometu s potniki

listi (oz. osebnimi izkaznicami), nekoliko manjši pa v maloobmejnem prometu. Če namreč podatke za julij primerjamo z majskimi (zadnji mesec, ko je bilo stanje še normalno), je najbolj očiten padec v številu potovanj italijanskih mednarodnih potnikov: od 346 tisoč na 136 tisoč. Skoraj na polovico je padlo tudi število prehodov tujih državljanov s potnim listom: od 185 ti-

soč na 97 tisoč. V maloobmejnem prometu je precej izrazito zmanjšanje števila prehodov italijanskih upravičencev (od 318 tisoč na 163 tisoč), še najmanj pa je kriza učinkovala na števila potovanj upravičencev s slovenske strani meje (od 250 na 185 tisoč), ki so po zastoji v prvem tednu julija v naslednjih tednih v povprečju potovali čez mejo skoraj v enaki meri kot po prej.

Prireditev v režiji Pokrajine bo v novembru Ciklus "All frontiers" letos v Kulturnem domu

Glasbena manifestacija "All frontiers", ki jo že četrto leto zapored prireja Goriška pokrajina, se bo letos odvijala konec novembra v goriškem Kulturnem domu z dvema pomembnima obroboma srečanja v tržaškem gledališču Miela in v Kulturnem domu v Novi Gorici. Pokrajinski odbornik za mladinska in obmejna vprašanja Mirko Špacapan se je te dni srečal z ravnateljem Kulturnega doma Igorjem Komelom za dogovor o organizaciji manifestacije. Srečanja sta se poleg funkcionarjev Pokrajine udeležila še Mauro Bertogna in Tullio Angelini, ki skrbita za vsebinski del prireditve.

Pregled "All frontiers" se bo odvijal v Kulturnem domu od 22. do 24. novembra. Program bo obsegal čez dan predstavitve in razstave raznih oblik likovnega ustvarjanja ter multimedialne nastope, v večernih urah pa se bosta dnevno predstavili po dve glasbeni skupini. Pred tem napovedujejo poseben predstavitevni večer v Trstu, za zaključek pregleda pa bodo pripravili odmevno prireditev z nastopom nekaterih znanih imen v novogoriškem Kulturnem domu.

Pregled, ki je bil doslej posvečen pretežno sodobni glasbeni ustvarjalnosti v obmejnih okoljih, se bo letos obogatil še z drugimi oblikami kulturnega ustvarjanja vedno pod skupnim imenovalcem "obmejskosti". To tudi z

namenom, poudarja Špacapan, da bi Gorica ponovno pridobila svoje pravo mesto v okviru skupnosti Alpe Jadran kot prizorišče obmejnih kulturnih manifestacij. V zadnjem času so namreč vse bolj opazni poskusi drugih, da bi si prilastili to vlogo, ki pa je globoko zasidrana v zgodovini in kolektivni zavesti prav naših ljudi.

Operetni večer

"Čudovita havajska roža" — pod tem naslovom se bo drevi ob 21. uri na gradu predstavil ansambel Vecchia Vienna pod vodstvom Danieleje Zannetovicha. Izvajal bo znane operetne melodije. Nastopili bodo tudi vokalni solisti Arturo testa, Elena De Martin, Irene Lionetti in Daniela Plos ter igralca Luisa De Santis in Giorgio Amodeo. Koncert sodi v okvir poletnih prireditev, ki jih prireja Goriška občina s sodelovanjem Trgovinske zbornice in pod pokroviteljstvom Tržaške hranilnice.

razna obvestila

Kmečka zveza, SKGZ, ZSKD in ZŠSDI obveščajo, da bodo uradi zaprti od 12. do 16. avgusta.
Od 12. do 16. avgusta bodo zaprti tudi uradi SDGZ.

Polemikam glede gradnje bolnišnic ni videti konca

Skupina občanov napoveduje priziv proti okrnjenju bolnišnice v Tržiču

Polemikam, ki jih povzročajo izbire glede gradnje novih bolnišnic, oziroma nove pokrajinske bolnišnice, ni videti konca. Deželni odbornik za zdravstvo Brancati je te dni preko tiska pojasnil njegovo stališče v zadevi, vendar pa, kot se zdi, spodbudil nov plaz kritik in polemik, ne samo med predstavniki strank, oziroma strokovnih združenj, ampak tudi med zasebniki, ali, z drugo besedo, med tistimi, ki so jim namenjene usluge javne zdravstvene službe.

Te dni je 39 občanov, v glavnem gre za osebe s Tržiškega, napovedalo priziv na deželno upravno sodišče in pri Predsedniku republike zaradi domnevne kršitve predpisov. Do tega naj bi prišlo po odločitvi deželnega odbornika Brancatija, da število postelj v bolnišnici v Tržiču drastično zniža, na polovico. Menda je šlo za samovoljno ravnanje in brez točne zakonske podlage, ugotavljajo podpisniki priziva, ki menijo, da takih pristojnosti ni imel nihče. Podpisniki so tudi odločno proti gradnji osrednje bolnišnice za celotno pokrajino. Za bolnišnico v Tržiču zahtevajo, da bo na isti kakovostni ravni, kakor bolnišnica v Gorici, saj po njihovem, ni mogoče pustiti okrog osemdeset tisoč prebivalcev brez nujnih kakovostnih zdravstvenih uslug.

V pismu naslovljenem članom deželnega sveta in članom deželnega odbora opozarjajo, kako so že pred dvema letoma seznanili vse predstavnike političnih strank z načrti in poskusi ridimenzioniranja splošne bol-

nišnice v Tržiču. Vendar takrat, razen Liste za Trst, na pobudo ni bilo odziva. Zdaj, v obdobju polemik o dveh, oziroma eni samo bolnišnici, kar menda tudi še ni dokončno odločeno, menijo tržiški občani, je pravi čas, da ponovno glasno opozorijo na perečo problematiko.

Prispevek hranilnice za cerkev na Prevali

Goriška hranilnica bo prispevala 30 milijonov lir v sklad za obnovo stare Marijine cerkvice na Prevali. Cerkev bo do kmalu — morda že v prihodnjem mesecu — pričeli obnovljati na pobudo župnije in župnijske skupnosti iz Moša, kamor kraj tudi spada.

Prva cerkva na Prevali se omenja v šestnajstem stoletju. Stavba je bila prezidana v osemnajstem stoletju, nadaljnji gradbeni poseg pa opravljen v devetnajstem stoletju. Že nekaj desetletij je cerkev spremenjena v kup razpadajočih ruševin.

Pred nekaj leti je zaživela pobuda, da bi kultni objekt, ki je povezan z zgodovino Moša pa tudi briških vasi, obnovili.

Načrt sta izdelala arhitekta Cornelia Baldas in Lino Visintin. Skušala sta ohraniti kar največ arhitekturnih značilnosti starodavne cerkvice. Posebno pozornost bosta namenila zlasti rekonstrukciji oltarja, ki je bil zgrajen v osemnajstem stoletju.

V priporu italijanska državljana zaradi ponarejenih dolarjev Skušala sta jih menjati v igralnici

Za 51-letnega Fiore Pizzola in 35-letnega Luciana Mainenteja, oba sta doma v kraju San Donà di Piave, se je obisk v igralnici v Novi Gorici končal povsem drugače, kakor sta si bržkone zamislila. Sta namreč v priporu zaradi posesti ponarejenih stolarskih bankovcev. Pri tem ne gre spregledati, da sta imela pri sebi in skrito, na različnih mestih v avtomobilu, 225 stolarskih bankovcev. V lirah — in seveda če bi bil denar pravi — bi to znašalo okrog 29 milijonov lir.

Kako so ju odkrili? Zelo preprosto. Pravzaprav sta se v past ujela sama. Včeraj v prvih jutranjih urah je eden od dvojice stopil do blagajne in skušal zamenjati pet stolarskih bankovcev. Blagajničarka je kaj kmalu ugotovila, da je z denarjem najbrž kaj narobe. Zadržala je klienta in istočasno sprožila postopek, ki je v takih slučajih predviden.

Očitno sta goljufa delala v dogovoru. Zamenjava petih bankovcev naj bi bil le poskus, da bi kasneje zamenjala še več ponarejenega denarja. Seveda, če bi bil prvi poskus uspešen.

Tako pa se je zapletlo. Pajdaš, ki je opazil, da je načrt spodletel, se je kaj hitro izmuznil in se v stranišči znebil šopa sedemdesetih bankovcev.

Ob natančnem pregledu avtomobila, ki je bil parkiran v neposredni bližini, je policija odkrila še lep kupček bankovcev. Bili so skriti na različnih krajih. Po končani akciji so zaplenili skupaj 225 ponarejenih stolarskih bankovcev, italijanska gosta pa pospremili na hladno.

Ni prvič, da v novogoriški igralnici zasežejo ponarejeno tujo valuto. Pred nekaj meseci je tako "igro na srečo" poskusil L.B. iz kraja Terzo pri Ogleju, ki je menda še zmeraj v priporu, v pričakovanju procesa.

Kratko premirje v cvetenju alg ob gradeški obali

Morska obala goriške pokrajine med Tržičem in Gradežem je letos doslej v nekoliko manjši meri kot drugi bližnji kraji občutila nevarnosti cvetenja alg. Gosta sluzasta snov se je nekaj sto metrov od obale pojavila že pred dvema tednoma, vendar vse do konca prejšnjega tedna ni njen glavni del segel do neposredne bližine plaž. Težave so tako prvi občutili gradeški ribiči, medtem ko je bilo kopalcem prizanešeno še za nekaj dni. Stanje se je nato spremenilo ob koncu prejšnjega tedna, ko se je zaradi kombinacije vetrov in morskih tokov začela sluzasta snov približevati obali in kopališčem. Najslabše je v tem pogledu bilo v nedeljo in ponedeljek, v torek in včeraj pa so opazili rahlo izboljšanje, čeprav stanje še vedno ni optimalno. Voda je zaradi alg še nekoliko motna tudi v bližini plaž, predvsem pa nikakor še ni mimo nevarnost povratka večjih količin te nadležne sluzaste mase, ki plava nedaleč od obale.

V Gradežu, kjer so doslej morda nekoliko podcenjevali nevarnost in zau-

pali zagotovilo izvedencev, da se pojav letos ne bo ponovil, skušajo reševati pozitivno turistično sezono z vsemi možnimi obrambnimi sredstvi. Poleg plavajočih pregrad naj bi v prihodnjih dneh imeli na razpolago tudi posebno plovilo, ki srka alge z morske gladine. Še najbolj učinkovita pa bi bila sprememba vremenskih razmer, predvsem smeri vetra, za kar pa bo najbrž treba počakati še nekaj časa.

Bencin preko meje po 812 lir

Na Petrolovih črpalkah je od torka v valuti plačano gorivo cenejše. Upoštevajo namreč borzni tečaj dinarja. Za liter super bencina je treba plačati 812 lir, za liter neosvinčenega bencina pa 769 lir.

Še v ponedeljek so za plačila v valuti upoštevali uradni tečaj, kar je pomenilo, da je bilo treba za liter goriva plačati več kako 500 lir več.

izleti

SPD GORICA priredi 1. septembra družinski avtobusni izlet na Koroško z ogledom Kleinkirchheima in tamkajšnjih zanimivosti. Prijave do 24. avgusta, ob sredah med 10.30 in 12. uri na sedežu ter ob torkih in četrtkih od 17.30 do 19. ure ob torkih in četrtkih ob oddaji razpisa. Društvo slovenskih upokojencev na Goriškem priredi 18. avgusta avtobusni izlet v Karnijo z ogledom obnovljenega Humina (Gemon) in Pušje vasi (Venzon). Kosilo bo v Tolmeču. Predviden je tudi obisk vasič Solars s pokušnjo doma pripravljenih jedi.

Prijave na sedežu društva 12. in 14. avgusta od 10. do 11. ure ter pri poverjenikih. Na razpolago bo en sam avtobus. Vpisovanje se zaključuje ob oddaji razpisa. Društvo nadalje obvešča, da bodo 12. in 14. avgusta sprejemali prijave za 10-dnevni izlet na Sardinijo in Korziko. Izlet bo od 26. septembra do 5. oktobra.

kino

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30 "Piratska patrula". Ob 20.30 "Lov na Rdeči oktober".

SVOBODA (Šempeter) 20.30 "Popolni spomin".

DESKLE 20.00 "Debitant v hiši ljubezni".

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Al Moro — dr. Alesani — Trg de Amicis 10 — tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Občinska lekarna št. 2 (Comunale) ul. A. Manlio 14 a/b — tel. 480405.

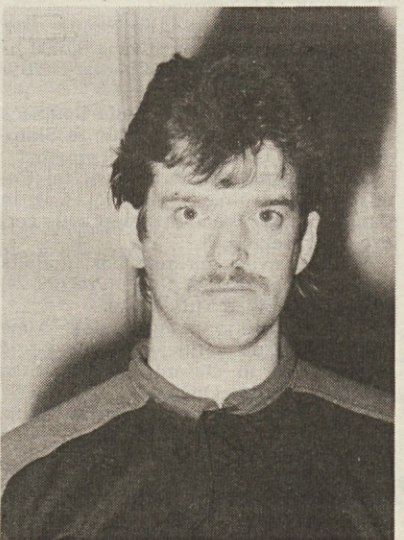
pogrebi

Danes, ob 9.30 Maria Francovig vdova Leghissa, iz mrliske veže glavnega pokopališča v cerkev na Placuti, nato na glavno pokopališče, ob 12.45 Graziano Perisutti iz bolnišnice Janeza od Boga v Krmin.

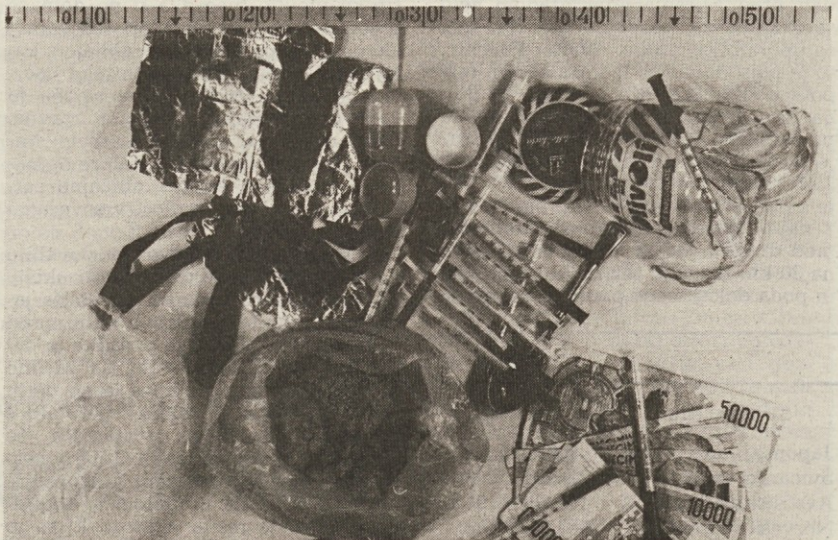
Zelo čisto mamilo bi zadoščalo za pripravo tisoč doz v skupni vrednosti 100 milijonov lir Policija prijela razpečevalca s 50 grami heroina

Le nekaj dni po zaplombi več kot dveh kilogramov heroina in aretaciji članov tolpe, ki je dovažala mamilo iz Jugoslavije, je posebna enota za boj proti mamilom pri letočem oddelku goriške kvesture zabeležila še en pomemben uspeh. Aretirali so 30-letnega Silvia Pisaronija iz Gorice, Ul. Blaser na 6, in mu zaplenili približno 50 gramov zelo čistega heroina. Zaplenjena količina je tokrat res nekoliko manjša, vendar policija ocenjuje, da je bil heroin namenjen prodaji na drobno na goriškem tržišču, kjer bi iz zaplenjene količine pridobili okrog tisoč doz.

Do aretacije je prišlo v okviru poostrenejega nadzorstva nad prekupevanjem z mamili, je včeraj na tiskovni konferenci povedal šef letočega oddelka dr. Giovanni Sparagna. Po večkratnih zaplembah v zadnjih mesecih so namreč ugotovili, da to ni bistveno zmanjšalo prisotnosti mamil na tržišču. Zaradi tega so policisti poosttrili nadzorstvo nad že znanimi užívalci in razpečevalci majhnih količin mamil. Med tem nadzorstvom so pred dnevi lahko od daleč opazovali Pisaronija, ki se je srečal z nekim užívalcem mamil in pri tem skril nekaj med grmičevje. Kasneje so agenti tam našli dozo heroina. Odkritju je kmalu sledila hišna preiskava na Pisaronijevem domu, kjer so našli še tako skrbno skrito zalogo heroina. Mamilo je namreč bilo

spravljen v stekleni vazici pod zemljo na vrtu. Iz nje so potegnili skoraj 50 gramov zelo čistega heroina, nekaj brizgalk, citronovo kislino, ki jo uporabljajo za "rezanje" doz, ter druge pripomočke za pripravo doz. Kot reče no naj bi heroin zadoščal za okrog tisoč doz, ki bi v prodaji na drobno narvale okrog 100 milijonov lir. Dobiček

bi bil zagotovljen, saj pri nakupu heroin ni stal več kot 8 milijonov.

Odkritje najbrž ni v zvezi z zaplenbo heroina pred nekaj dnevi, saj je tokrat zaplenjena snov drugačne sorte in jo je Pisaroni najbrž kupil v Lombardiji. Odkritje je pomembno, saj je pretrgalo enega od kanalov za dobavo goriškemu tržišču, je pa tudi znak spremembe v obnašanju tukajšnjih

narkomanov: Pisaroni, ki so ga prvič aretirali pred dvema letoma v Slovrencu zaradi posesti 5 gr heroina in so ga nato po odkritju še 3,5 gr obsodili na 2 leti in 4 mesece zapora (na prostost so ga izpustili pred nedavnim), se je po prestani kazni namreč lotil že kar večje kupčije.

Na slikah: aretirani Pisaroni in zaplenjeni heroin ter pripomočki

Sinoči na mednarodnem atletskem mitingu v Zürichu Svetovni rekord na 4x100 m

ZUERICH — Na sinočnjem atletskem mitingu v Zürichu je ameriška štafeta Marsh, Burrell, Mitchell in Lewis izboljšala svetovni rekord v teku na 4x100 m s časom 37"67. Sijajni Američani so tako popravili svoj rekord, ki so ga dosegli pred nekaj dnevi in rekord francoske štafete (37"79).

Do zaključka redakcije je vloga junaka igral Matete iz Zambije, ki je v teku na 400 m čez ovire dosegel drugi najboljši čas na svetu. Le peščico desetink sekunde za svetovnim rekordom legendarnega Mosesa. S svojo zmago je Matete tudi opomnil na veliko vlogo, ki bi jo lahko igrali afriški atleti na svetovnem prvenstvu.

Sicer je miting navrgel še kopico drugih odličnih dosežkov. Pričakovan dvoboj Lewis - Burrell na 100 m se je končal z jasno zmago v korist slednjega, ki dejansko nima sedaj vrednega tekmeca na tej progi. Žal je veter, ki je pihal v prsa z brzino 1 m na sekundo preprečil, da bi bil čas boljši od 10"05.

Zelo vroče je bilo tudi na 200 m. Ob Johnsonu iz ZDA je vse boljši Frederick iz Namibije odličnem predvsem v sami končnici. Veliko pričakovanje za sprinterje je nekoliko potisnilo v ozadje tek na 800 m. Pričakovalo se je uspeh Kenijec (na startu je bil po daljšem času tudi olimpijski zmagovalec Engeng), zmagal pa je Brazilc Barbosa z letos najboljšim časom na svetu 1'43"77.

Svetovni rekord v skoku v višino je bolj za gledalce poskusil Američan Austin, ki je sicer zmagal z izredno znamko

240 cm. Pred mitingom je imel osebni rekord samo 235 cm.

Ženska konkurenca je dala ogorčen dvoboj na 1500 m. Na startu sta bili letos najhitrejša Artjomova iz SZ in mlada Alžirka Boulmerka, ki postaja vse močnejša. Alžirka je v ciljni ravnini napadla Sovjetinjo, ko pa je ta potegnila, je bil tek odločen v njeno korist. Dosegla je letošnji najboljši čas. Za SZ je v šibkejši konkurenci na 200 m zmagala tudi Sergejeva, ki je sicer dosegla odličan čas 22"22.

Nogometni turnir »Barretti«

Bleda igra Jugoslavije

AOSTA — Včerajšnji tekmi mednarodnega nogometnega turnirja za memorial Barretti sta se končali z neodločenim izidom.

Na prvem srečanju sta Lazio in Češkoslovaška igrala neodločeno 1:1 (0:0). Prvi je povedel Lazio z Nerijem v 65. min., izenačil pa je prav v zadnji minuti kapetan ČSFR Nemeček.

V drugi tekmi pa sta Jugoslavija in Genoa prav tako igrala neodločeno (0:0). Modri so nastopili brez hrvaških predstavnikov, Genoa pa brez Skuhravja in Branca. Igra je bila precej medla in nezanimiva. Danes bo na sporodu srečanje Jugsolvija - ČSFR (17.30), jutri pa Lazio - Genoa.

V nedeljo začetek jugoslovanske lige

BEOGRAD — Predsedstvo Jugoslovanske nogometne zveze je na včerajšnjem zasedanju v Beogradu sklenilo, da se bo prvenstvo prve in druge lige začelo v nedeljo, 11. t.m., in sicer brez klubov iz Hrvatske. V 1. ligi tako ne bodo igrali Hašk Gradjanski, hajduk, Osijek, Rijeka in Zagreb.

Doslej še ni jasno, če bo v ligi sodelovala tudi ljubljanska Olimpija.

Pri Triestini prodaja abonmajev

Včeraj se je začela uradna prodaja abonmajev nogometnega društva Triestine, ki bo letos nastopila v tretji italijanski ligi. Tržaški klub je poskrbel za kupce abonmajev vrsto ugodnosti.

Koper zaslužen premagal Svobodo

KOPER — Varovanci trenerja Srečka Juričiča so v prijateljski nogometni tekmi na Bonifiki pred okrog 200 gledalci prepričljivo premagali ljubljansko Svobodo s 3:1 (3:0). V prvem polčasu je Koper pod taktirko sijajnega Benedejčiča povsem zasenčil goste, v nadaljevanju pa sta trenerja dala priložnost vsem rezervnim igralcem in gostje so bili dobrih dvajset minut gostiteljem najmanj enakovredni. Zadetke so dosegli Benedejčič, Rudonja in Zobec za Koper ter Krašovec za Svobodo. (Kreft)

Kakovostni skok domačega nogometnega strokovnjaka

M. Mikuš odslej trener naraščajnikov Triestine

Ob naporih za hiter prestop v B ligo se je Triestina intenzivno lotila tudi mladinskega delovanja. Na nedavni tiskovni konferenci je bil ob delovnem programu podan tudi strokovni kader, ki bo skrbel za razna mladinska moštva. Med trenerji je tudi Milan Mikuš, ki je lani vodil bazovsko Zarjo in mu bo v prihodnji sezoni zaupano moštvo naraščajnikov Triestine, ki bo nastopala v državnem prvenstvu.

Mikuša ni treba posebno predstavljati. Za seboj ima zelo dolgo pot kot igralec in kasneje kot trener. Kot igralec je nastopal za Breg, nato za mladinsko moštvo Triestine in pri tem klubu odigral tudi več tekem za trofejo Berretti, oblekel je tudi dres Zarje in Primorja. Kot trener je začel pri Primorju, medtem ko je delno za proseški klub tudi igral. Vodil je nato Kras, Supercaffè, za nekaj let Primorje, San Marco iz Sessljana in končno Zarjo.

»Če se ozrem nazaj, sem kot trener poleg uspehov imel tudi neuspehe«, je povedal Mikuš. »S Krasom sem naprimer izpadel iz druge amaterske lige v tretjo, pri Supercaffè pa sem izgubil odločilno tekmo za prestop v drugo amatersko ligo. Seveda sta ostali v lepem spominu dve zaporedni napredovanji pri Primorju, prvo leto pri San Marcu sem dosegel 2. mesto v drugi amaterski ligi, naslednje leto pa napredovanje v prvo. Z Zarjo sem dosegel svoje četrto napredovanje v višjo kategorijo.«

Kateri trenutke bi izbral za najlepše v igralski in trenerski karieri?

»Igralski trenutki so sicer že zelo daleč. Vsekakor ne morem preko tekme med Bregom in Zarjo, ki je odločala o prestopu v drugo amatersko ligo. Zmagali smo tedaj s 4:0. Igrali smo na igrišču, na Ulici Flavija. Kot trener sem najbolj intenzivno doživljal sezono 1989/90 pri San Marcu. Pred zadnjim kolom smo vodili za eno točko in doma igrali zadnjo tekmo prav proti moštvi, ki nam je sledilo. Bilo je že 0:1 za Rivignano, nato pa smo zmagali z 2:1.«

Prestop k Triestini pomeni verjetno bistveno drugačne metode dela?

»Prav različen način dela je pri moji zamenjavi poglobljen. Pri manjših klubih ima trener na razpolago igralce, ki jih klub premore. Včasih se mora tudi sprijazniti z dejstvom, da tega ali onega ni na trening prav v tistih dneh, ko so predvidene specifične vaje. Trener mora biti delno tudi organizator. Pri klubu, kot je Triestina, je seveda drugače. Delo je zasnovano na nekakšni industrijski miselnosti. Čeprav vseh igralcev še ne poznam, računam, da bo na razpolago najboljši izbor, ki ga je društvo premoglo. Brez dvoma bodo na voljo tudi igralci izven tržaške pokrajine. Poleg tega se bo vadilo popoln in ne zvečer, delovni pogoji pa bodo tudi materialno urejeni. Skratka mislim, da bo šlo za znatno izboljšavo vseh pogojev in torej tudi za ovrednotenje tistega, kar mislim, da o nogometu znam.«

Državni naraščajniki Triestine bodo nastopali proti vrstnikom, ki so v sklopu društva, kot sta Inter, Milan in drugih klubov A in B lige

severne Italije. So v vidiku tudi tekmovalni uspehi?

»Od mojega napora pričakujem predvsem rezultate dela. Bolje povedano: moj cilj je, da bi se uveljavili posamezniki, ki bodo vadili pod mojim vodstvom. Višje mesto na lestvici bo zelo težko, ker imajo nekateri klubi neprimerno večje možnosti pri izboru igralcev. Poleg vsega pa bodo pri Triestini v veliki meri prisotni igralci letnika 1976, medtem ko bo ograda drugih klubov slonela na leto starejših nogometaših. Višja mesta na lestvici bi vsekakor pomenila večji prestiž za društvo in težje delo drugim klubom iz Italije, ki sedaj brez posebnih težav odnašajo boljše igralce iz Trsta.«

Je botrovala vabilu Triestine kakšna posebna lastnost tvojega načina dela?

»O tem ne bi vedel dati odgovora. Osebo sem ob dejanskem nogometu požrl tudi zelo veliko teorije in sem brez lažne skromnosti sposoben masikaj pojasniti tudi zgolj z besedami. Nogomet je bil zame tudi stalno spremljanje novosti pri metodiki treniranja in osvajanje modernih zamisli igranja. Prepričan sem, da bo to prišlo prav predvsem sedaj, ko bom imel pod roko mlade igralce, ki ne bodo imeli še jasnih pojmov o taktiki in bodo v polni razvojni dobi.«

S tem pa se verjetno načenja tudi vprašanje nadaljnega napredka kot trener?

»Brezuspešno sem opravil že nekaj tečajev za višjo trenersko kvalifikacijo. Ob naslednji možnosti bom v Coverchianu ponovno poskusil in upam, da mi bo s trdnjšo podporo prihodnjič tudi uspelo osvojiti licenco drugega razreda. To bi bil zame izredno velik uspeh!«

Bodo pod posebnim drobnogledom tudi mladi igralci domačih klubov?

»V prejšnjih sezonah sem zaradi istočasnosti videl na delu le malo mladinskih ekip. V mejah možnosti bom skušal sedaj tudi osebno videti na delu naše mladinske ekipe.«

BRUNO KRIŽMAN

Mednarodna dirka po Umbriji Edoardo Rocchi zanesljivo prvi

COLLAZZONE (PERUGIA) — Italijan Edoardo Rocchi je zaslužen osvojil prvo mesto na mednarodni kolesarski dirki po Umbriji od Trestine do Collazzoneja (207 km). Drugi je bil po 1'05" Michele Moro, tretji pa Massimiliano Lelli (po 1'20").

Zmagovalec na Giru Franco Chioccioli, ki je bil eden glavnih favoritov na tej dirki, je odstopil približno 40 km pred ciljem, ko je imel zaostanke kar 5 minut.

Bugno ni več v vodstvu

FERNAMENTAL — Italijan Gianni Bugno ni več v vodstvu na mednarodni etapni kolesarski dirki Vuelta Burgos. Ekipna vožnja na kronometer je bila italijanskemu kolesarju usodna, saj je njegovo moštvo Gatorade privzelo na cilj šele kot tretje. Zmagala pa je ekipa Spanca Pedra Delgada, ki sedaj tudi vodi na skupni lestvici. Bugno je drugi z zaostankom 21".

Vaterpolistom Savone prvi državni naslov

SAVONA — Vaterpolisti Savone so osvojili svoj prvi državni naslov, s tem da so v povratni tekmi play-offa premagali moštvo Pescara s 14:12 (5:3, 5:3, 2:3, 2:3).

V tem obdobju vrsta društvenih tekmovanj Balinarji ne mirujejo

Čeprav smo med počitnicami, so vseeno naši balinarji izredno aktivni. V raznih zamejskih balinarskih društvi se v teh dneh odvijajo društvena prvenstva, v glavnem za člane. Poleg tega, da so po večini najboljši nagajeni z bogatimi nagradami (zlatimi kolajnami), pa je glavni namen tovrstnih tekmovanj predvsem družabnost, ki omogoča, da tudi med poletjem se igralci ne razidejo.

Prejšnji teden je balinarski odsek ŠD Sokol priredil tekmovanje v dvojicah z udeležbo 12 postav, ki so bile sestavljene s pomočjo žreba (bližalec in zbijalec). Prav zaradi tega je bil končni razplet precej odvisen od »sreče«. Po dveh kvalifikacijskih srečanjih so bili izidi v finalni skupini naslednji: R. Franco, Simoneta - D. Širca, Guštin 11:6, Skupek, Sulini - D. Širca, Guštin 11:6, Skupek, Sulini - R. Franco, Simoneta 11:6. V finalu za 1. mesto pa sta se pomerili prvi dve uvrščeni dvojici, kjer sta se R. Franco in Simoneta na najboljši način oddolžila za prejšnji poraz in gladko z 11:2 premagala Skupka in Sulinija. Na tretjem mestu sta pristala D. Širca in Guštin. Vse dvojice so bile nagrajene s kolajnami, prvi dve z zlatima in tretja s srebrnima.

V tem tednu pa se v Nabrežini odvijajo podobno člansko tekmovanje, to-

krat med dvajsetimi posamezniki Sokolovega balinarskega odseka.

Podobno tekmovanje je priredilo tudi novoustanovljeno Primorje. Tam je merilo moči kar 19 dvojic, ki so jih sestavljali v glavnem domači privrženci balinanja. Že ta podatek nam jasno kaže, da postaja ta športna panoga na Proseku vedno bolj priljubljena in to predvsem med mladimi, kar je izredno spodbudno.

POLFINALE: D. Tence, Sigmund - W. in O. Ferluga 11:7, Tertič, W. Ferfolja - Verginela, D. Žužič 4:11. Končno prvo mesto sta dosegla D. Tence in Sigmund, ki sta bila v velikem finalu boljša od Verginele in Žužiča z rezultatom 11:4. Končna zmagovalec sta bila pred najtežjo nalogo prav v polfinalu, ko sta že izgubljala z 0:7, nato pa dosegla kar 11 zaporednih točk.

Tudi v Ricmanjih je bilo pred kratkim podobno tekmovanje z udeležbo 16 dvojic. Končno prvo mesto je dosegla dvojica v postavi Morana - Baldi in Busletta, ki je finalu z 11:5 premagala Mocorja in Lacoselaja. Tretja sta pristala Hrvatčič in Mauri, četrta pa dvojica Zarje Lenarduzzi - J. Pečar. Že ugotovitev, da je bila v zmagovalni dvojici predstavnica nežnega spola, nam potrjuje, da se nekatere balinarke lahko enakovredno borijo tudi z moškimi vrstniki. (Z.S.)

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Navdušeni izletniki na Reissecku

Izlet na Reisseck, ki ga je zadnjo nedeljo julija priredilo SPDT in za katerega je bilo že od vsega začetka izredno veliko zanimanje, je nad vsemi pričakovanji navdušil vse udeležence. In teh ni bilo malo, kar 63 se je udeležilo izleta, od teh pa je 26 prišlo na vrh 2965 metrov visokega Reissecka v avstrijskih turah. Vse je najbolj navdušila vožnja z vlačkom na vrvno vleko od Kolbnitza do zgornje postaje, v bližini katere stoji, višini 2287 metrov, istoimenska koč. Izletnikom je sicer vreme nekoliko ponagajalo, saj nihče ni pričakoval, da bo konec julija tako deževno in vetrovno, vendar je vse potekalo po programu v splošno zadovoljstvo vseh.

Izletniki so se iz Trsta odpeljali že na vsežgodaj, ko je bilo nebo že oblačno. Vozilo izleta je močno skrbelo, kako se bo vse izteklo, predvsem v Beljaku, ko je bilo, ko se je oziral proti Spittalu, kjer Kolbnitz, je medlo zasijalo sonce, zato ki je v treh odsekih po strmim pobočju, na katerem dosega strmina celo 85 od sto, popeljala naše zaradi strmine nekotam napete planince do zgodnje postaje. Tam so stopili še na vlačke, ki jih je njegova postaja, kjer je postaja in majhen letalec, nedaleč od koč.

Vsi smo se ozirali v nebo in se spraševali, kaj nam bo prihranil preostali del vrh Reissecka, ki je nameravala na napotila proti vrhu. Vzeli so pot pod se je vila pot med sivim kamenjem do je napotila prav tako na kupel in v podla Rieckelthor približno 300 metrov pod vrhom. Žal je začel zavijati močan veter,

ki je nekatere prisilil, da so se vrnili do koč, oziroma so se sprehajali ob čudovitih gorskih, zaježenih jezerih. Tisti pa, ki so dosegli vrh Reissecka, niso imeli sreče z razgledom, saj je bil vrh v oblakih in pošteno jih je tudi zeblo, ker je močan veter naletaval snežinke. Pristop na vrh in nagel odhod, ker ni bilo prav nič prijetno pod vrhnjim križem, kjer je bila temperatura okrog ničle. Sestop in nato kratek postanek v koči za okrepčilo, nakar spet slikovita vožnja z vlačkom in vlečnico v dolino, kamor so prispeli vsi zadovoljni, nekateri nekoliko premražen in tudi dokaj utrujeni, vendar z velikim zadoščenjem in srcu, da so se sproprijeli z goro in jo premagali. Na splošno so bili vsi veseli in srečni, saj jim je tudi vreme, razen vetra in mraza, prizaneslo. Na povratku proti domu so se izletniki ustavili še za okrepčilo v gostoljubni gostilni Linde v bližini Podkloštra, nakar jih je prijazen Vinicio s svojim avtobusom varno pripeljal domov polne plelepih vtisov z izleta, ki jim bo dolgo ostal v prijetnem spominu.

Pohod v Park Argentera

Vse je pripravljeno za odhod na enotedenski planinski pohod v narodni park Argentera, v Obmorskih Alpah v Piemontu. SPDT je objavilo podroben program pohoda od koč do koč in vzpona na sam tritisočak Argentera in o vsem tem seznanilo udeležence na ponedeljkovem srečanju na sedežu društva. Prireditelj je vse tiste, ki so se prijavili za tedensko turo od 17. do 25. t.m. poučil o težavnosti poti, kako bo s spajanjem in hrano po kočah in kako bo s prevozom v ta zahodni del Italije.

Pohodniki bodo odpotovali v soboto, 17. t. m. zvečer ob 21.15 z vlačkom v Savono. Izletniki se bodo zato zbrali v soboto zvečer ob 20.30 na tržaški železniški postaji in vstopili v rezerviran vagon z ležišči. Naslednje jutro bodo prispeli v

Savono, od koder se bodo z avtobusom odpeljali v Fossano in še dlje, saj morajo še isti dan doseči planinsko postojanko Bianco pod goro Matto. V ponedeljek pa se bo, z najdaljšo in najbolj naporno sedemurno turo začel prvi pohod po narodnem parku okrog gore Argentera.

Ce se še kdo zanima za ta pohod, ki ga prireja SPDT, se lahko še prijavi na telefonsko številko Ervina Gombača 754742.

Na Klomnock

Že pred leti si je SPDT zadalo nalogo, da bo svoje člane, ki opravljajo Pot prijateljstva, popeljalo na vseh deset vrhov v sosednji Avstriji. V zadnjih letih so se tržaški planinci že povzpeli na vrhove Poti prijateljstva, sedaj pa je ostal še zadnji vrh: Klomnock. Izlet na 2331 metrov visok Klomnock bo v nedeljo 1. septembra. Izletniki se bodo peljali z avtobusom do Beljaka, od tam proti znamenitemu zaimskošportnemu središču Badleinkirchheim in dalje do slikovitega jezera Falkert.

Od jezera, kjer stoji kočica in nekaj gostišč, je do vrha Klomnocka dve in pol uri zložne hoje brez naprezanja, pravi jezenski izlet za vse planince. Po povratku se bodo lahko udeleženci ustavili pri jezeru in uživali naravo, morda si malo tudi pomočili utrujene noge v mrzlo gorsko vodo.

Vpisovanje za izlet na Klomnock je že v teku na ZSSDI (tel. 767304). Zanimanje je precejšnje, zato vsi tisti, ki nameravate spet v avstrijske gore, pohitite. Izlet vodi Lojze Abram, ki odgovarja na telefon 415534.

(L.A.)

Mladinski izlet na Krn

Mladinski odsek SPDT prireja konec meseca tridenjni izlet v Julijske Alpe, in sicer iz Bohinja preko Komne in Krna v Kobarid. Izlet bo potekal od petka, 30.

Zadovoljni izletniki po prihodu z Reissecka

(foto Zvonko Vidau)

t.m. do nedelje, 1. septembra in bo namenjen mladini. Odvijal se bo po naslednjem programu: odhod bo ob 5.30 z vlačkom iz Sežane v Ljubljano, kjer bo sledila vožnja z avtobusom do Bohinja-Zlatorog s prihodom ob 10.15. Sledil bo vzpon, najprej do Koče Savica, nato pa preko Komarče mimo Črnega jezera do Koče pri Sedmerih triglavskih jezerih, kjer bo prenočevanje. Naslednjega dne, v soboto 31. avgusta, se bo pohod nadaljeval do Koče pod Bogatinom, nato čez Bogatinsko sedlo do Krnskega jezera in Koče pri Krnskih jezerih, kjer bo drugo prenočevanje. V nedeljo zjutraj bo sledil vzpon na Krn (2245m) in nato sestop

mimo Gomiščkega zavetišča in Dreznice do Kobarida. Z vtoobusom se bodo izletniki popeljali do Nove Gorice, nato pa z vlačkom iz Gorice v Trst, s prihodom v večernih urah.

Tura ni naporna in čas na razpolago je dovolj primeren za prijetno in sproščeno hojo po tem osrednjem delu triglavskega narodnega parka. Zato Mladinski odsek vabi vse mlade in tudi manj mlade ljubitelje gora in vesele družbe naj se udeležijo izleta in naj se prijavijo pri načelniku doseka Robertu Devetaku na tel. številki 040/55180 od 18. do 20. ure. Mesta na razpolago so omejena! (R.D.)

Pred nedavnim je izšla nova številka Biltena Slavističnega društva

S sorazmerno široko vsebino je junija izšla peta številka Biltena Slavističnega društva v Trstu, Gorici in Vidmu.

Dobra polovica Biltena je posvečena društvenemu običnemu zboru, ki je bil 30. novembra lani. V celoti sta objavljeni predsedniški poročili - izpod peresa Janeza Povšeta za dobo od aprila 1987 do marca 1990, Majde Kavčič-Baša pa za obdobje od aprila do novembra 1990, sledi tajniško poročilo, ki ga je pripravila Vera Tuta-Ban.

Povše posveča v uvodu svojega poročila največ pozornosti sami vlogi Slavističnega društva v zamejstvu, nato stikom med slavisti treh pokrajin (Trst, Gorica, Benečija), stikom z Ljubljano in udeležbi na Zborovanjih slovenskih slavistov. Poročilo Majde Kavčič-Baša je časovno bolj omejeno, goblje pa sega v problem slovenščine v javni rabi in v šoli, kar je bila tudi glavna skrb društva v zadnjih mesecih leta 1990. Kavčičeva omenja nato vrsto drugih pobud, kot so bile tekmovanje za Cankarjevo priznanje, literarni večeri, izobraževanje slovenistov in širjenje informacije o Slovencih v Italiji z ekskurzijami kolegov iz Slovenije po Tržaškem. Ob koncu naniza tudi nekaj možnosti in potreb v zvezi z nadaljnjim delovanjem.

Tajniško poročilo Vere Tuta-Ban nudi podrobnejši pregled društvenega delovanja, od udeležbe na Zborovanju slavistov do pobude Primorskih slovenističnih dnevo in tekmovanja za Cankarjevo priznanje, omenja seveda tudi delo, ki ga terja Bilten, in literarni večer ob Cankarjevem dnevu, pa še obisk desetih književnikov. Svoje poročilo zaključuje s pregledom občasnih prireditev (obiskov, sestankov, predavanj, ekskurzij in predstavitev).

V drugem delu nudi Bilten kroniko pomembnejših dogodkov po običnem zboru, med katere sodijo poklon Borisu Pahorju ob izidu francoskega prevoda njegova romana Nekropola, Primorski slovenistični dnevi, ki so bili letos v Sežani posvečeni Srečku Kosovelu, predstavitev monografije Fedore Ferluga-Petronio, literarni večer ob Cankarjevem dnevu (letos so nastopili Ace Mermolja, Vera Vejović, Tone Kuntner, Neža Maurer, Andrej Brvar, Zora Tavčar in Niko Grafenauer), akcija za odkritje spominske plošče Žigi Zoisu, pristop k Svetovnemu slovenskemu kongresu.

Med obvestili najdeta mesto napovedi letnega zborovanja slovenskih slavistov (v Mariboru in Ljutomeru od 3. do 5. oktobra) in tekmovanja za Cankarjevo priznanje (marca 1992). Zadnji prispevek v Biltenu je posvečen Tretjemu krogu ali 3. primorskim slovenističnim dnevom, ki bodo na Tržaškem spomladi prihodnjega leta. Po Bevku (v Novi Gorici marca 1990) in Kosovelu (letos aprila v Sežani) bo osrednja tema naslednjega srečanje, ki bo predvidoma od 26. do 28. marca 1992 na Opčinah, Bartolov Alamut.

Bilten (to številko je uredila Majda Kavčič-Baša) je seveda na razpolago v Tržaški knjižarni.

Jutri v veronski Areni

Carla Fracci kot izredna Julija po skoraj 30 letih

VERONA — Po dvajsetih letih se Carla Fracci vrača na oder kot Julija. Balet Romeo in Julija z izredno protagonistko bo jutri zvečer v veronski Areni v okviru 69. glasbenega festivala. Za to priložnost bo baletna skupina v Areni ojačena z 80 plesalci. Ob Fraccijevi bodo v koreografiji Johna Cranka in Loris Gaia nastopili George lancu kot Romeo, Benito Marcellino kot Mercuzio, Cristian Craciun v vlogi Benvoglija, Bruno Milo kot Tebaldo in sam Loris Gai kot menih Lorenzo. Orkester bo vodil mladi slovenski dirigent Marko Letonja, režija je delo Beppeja Menegattija, sceno in kostume je oskrbela Luisa Spinatelli. Ponovitve so predvidene še 18., 20., 24. in 29. avgusta. Fraccijeva je nastopila v vlogi Julije pred več kot 30 leti, ko jo je sam Cranko izbral za protagonistko iz vrst mladih plesalk.

Umrli je Max Rostal

BERN — V torek je v bernski bolnišnici umrl znani in cenjeni violinist, pa tudi skladatelj Max Rostal. Star je bil 86 let.

Po rodu je bil Max Rostal Avstrijec, rodil se je namreč v Šleziji leta 1905. Bil je čudežni otrok in že kot deček nastopil v vseh evropskih prestolnicah. Pri samih 25 letih so ga imenovali za profesorja glasbe na berlinski univerzi, v Berlinu pa je že leta 1925 zmagal nagrado Mendelssohn. Ko je v Nemčiji prevzel oblast nacizem, leta 1933, se je zatekel v London in postal britanski državljani. Svojo kariero je Rostal posvetil predvsem pedagoškemu delu. Do leta 1982 je redno poučeval na bernskem Konservatoriju.

Pri Lipi Koper so izšle poezije izkušene ustvarjalke Nekaj mračnega je v tej svetlobi ali o novi zbirki Vere Pejović

Vera Pejović: Devica in samorog. Zbirka Rob. Založba Lipa, Koper 1990; str. 40.

Gre za drobno pesniško zbirko mlade pesnice Vere Pejović iz Kopra, ki letaratu objavlja v vseh osrednjih slovenskih in jugoslovanskih revijah že od leta 1973. Sodelovala je tudi pri večih skupinskih projektih in bila članica Podrealistične skupine, ki se je kasneje preimenovala v Pisarno aleph, ta pa v Inštitut. Skupaj z Iztokom Osojnikom in Andrejem Drpalom je soavtorica drame Nezgoda na Otoku treh milj. Za svoja dela je prejela več nagrad, med drugim tudi prvo nagrado za poezijo na Gordanim prolječu in na Festivalu poezije Poznanovec.

Pred nami je torej delo izkušene ustvarjalke, ki ji nikakor ne bi mogli očitati nepoznavanja literarne obrti, čeprav zbirka vsebuje le za kakšen daljši cikel pesmi. Pravzaprav je škoda, da smo zanimivega lirskega sanjarjenja deležni le po kapljicah. Ljubezenska lirika je namreč tisti literarni prijem, ki bralca hitro navduši ter osvoji, predvsem zaradi odbleskov in zrcalnih podob v njem samem, zato se s tako skromno (seveda količinsko) dozo, kot jo ponuja omenjena knjižica skorajda ne moremo zadovoljiti.

Boginja Erato je tudi pri Pejovičevi kot motivno substanco za pisanje določila odnos med moškim in žensko. Dualizem te strastljivo nasprotujoče si privlačnosti pa je seveda samo navidezen. Že res, da si »ona« in »on« delita vloge in da »on« pogostje prevzema vlogo aktivnega ljubezenskega pola, ki »z roko razkopava mravljišče«, toda »ona« se v erotičnem zanosu odzove s predanostjo (»in se sprožim, / da zdrčiš z mano vred v enost.«), ki dualistično jedro erotike popolnoma eliminira.

Pejovičevi se je posrečilo v pesmi ujeti prav tisti eterično erotični duh, ki mu zvesto sledijo le najboljši pisci tovrstne poezije. Gotovo je tu najtežje od vsega vsaj navidezno ocepiti lirski subjekt od psihološkega nosilca pisanja; nemalokrat se piscem zalomi ravno v tej delikatni ustvarjalni točki; iz besedil nato kričavo izstopajo banalno opisne prispodobe erotike in lirizem pogosto zamenja biologizem. Pejovičeva se seveda v to past ni ujela, zato njene pesmi so in niso njene, so in niso njena realna vez z zemljo, so in niso osebno izpovedne. Ker so sublimirale

čutne izkušnje v poezijo in se tako dvignile nad realiteto sveta, jim ne manjka širin, neposredne metaforike in kontemplativnosti.

Večina pesmi je naslovljenih »njemu«. Prisotna je torej tudi korespondenčna razsežnost pesnenja, verzi pa se praviloma zadovoljujejo z »opisovanjem« in sporočanjem erotičnih stanj ter čutnih digresij na retorične travnike. Na strani 31 pesnica takole zapiše: »Dlan ve za dlan, ki se je razkrila z znamenjem, / oči vedo za zastrtost, / ki se uleže na telo, obsuto s poljubi.« Lahko bi rekli tudi: nekaj mračnega je v tem svetlem ljubljenu, nekaj se usodno tihotapi čez »telo obsuto s poljubi«, nekaj, kar je kot strah pred minljivostjo, koncem in izginotjem zadržo v vse lepote tega sveta...

Ne manjka tudi metaforike »opranih« verzov, ki neposredno zadevajo erotični akt: »Plešeš, / suvaš s široko postavljenimi boki«, vendar pesnica nikoli ne prestopi sicer vabljlivega in vedno prisotnega praga preproste naracije. Njen »on« je princ, skozi katerega se pretaka le čista ljubezenska opojnost (»Prinesel si mi razcvetelih češnjevih vej, / vzburkal si mi kri«). Toda ljubezenska izkušnja se nenadoma (iz nam nevidnih razlogov) pretrga. Preprosto vprašanje: »Zakaj si me zapustil?« proti koncu zbirke pove vse - bil je trenutek popolnosti, večnosti, miline in sreče, ki pa je nenadoma minil in izginil, kot da ga v resnici nikoli ne bi bilo. Toda sporočilnost enega zadnjih verzov je več kot samo sinteza gole izkušnje. V pesmi Ko mine (str. 37) pesnica preskoči tragično dejstvo minljivosti, ko spozna, »da je ljubezen neuničljiva in smrtonosna.« V duhu tega vedenja, ki odzvanja že kar preroško statičnost, pa se zbirka tudi konča.

Toliko o Devici.

Kaj pa Samorog? Našel se bo kdo, ki bo v tem mitskem živalskem bitju iz naslova zaznal sledi Tanatosa ali celo pretnjo nasilnega razdevičenja, torej nekakšno falično nevarnost, najverjetneje pa je samorog le posrečena metafora za »surovo«, naturalistično podstatjo ljubjeni, le simbol ozemljitve erotične pesniške dikcije, ki jo v svojem bistvu pestuje »on«, pesničin ljubimec in osvajaletc...

JOŽEK ŠTUCIN

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.30 Dok.: Io Rascel
8.50 Accardo igra Mozarta
9.40 Nadaljevanke: Davinia
10.35 Film: La pattuglia sperduta (pust., It. 1952, r. Piero Nelli, i. Oscar Navarro)
11.55 Vreme in kratke vesti
12.05 Variete: Occhio al biglietto estate
12.30 Nanizanka: La signora in giallo
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Film: La »cosa« da un altro mondo (fant., ZDA 1951, r. Christian Nyby, i. James Arness)
15.35 Variete: Big estate
17.10 Dokumenti: Nenavadna zgodovina Italije
18.15 Film: Ogni passione spenta (kom., VB 1986, r. Martyn Friend, i. Wendy Hiller)
19.40 Almanah in dnevnik
20.40 Variete: Giochi senza frontiere
22.25 Aktualno: E il gioco continua
22.45 Dnevnik
23.00 Aktualno: Evropa
24.00 Dnevnik in vreme
0.30 Šport: EP v bezbolu
1.15 Rubrika opolnoči

RAI 2

7.30 Nanizanke in risanke
9.30 Ena rastlina na dan
9.50 Film: I vendicatori (pust., ZDA 1941, r. Gregory Ratoff)
11.40 Nanizanka: Lassie
12.10 Nadaljevanke: La clinica della Foresta Nera
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.35 Variete: Videocomic
13.45 Nad.: Quando si ama, 14.15 Santa Barbara
15.05 Variete: Gazebo
16.05 Nanizanka: L'asso della Manica
16.55 Kratke vesti
17.00 Variete: ... e l'ultimo chiodo la porta
17.25 Nogomet: Jugoslavija - CSFR (turnir Barettili)
18.15 Športne vesti
19.15 Variete: Videocomic in vremenska napoved
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Film: Il migliore (dram., ZDA 1984, r. Barry Levinson, i. R. Redford)
22.35 Film: Toro scatenato (dram., ZDA 1980, r. M. Scorsese, i. Robert De Niro), vmes dnevnik
1.00 Vreme in horoskop
1.10 Film: Il vampiro (srh., ZDA 1943)

RAI 3

12.00 Rubrika: Bici & Bike
12.30 Film: Capitan Tempesta (pust., It. 1942, r. Corrado D'Errico)
14.00 Deželne vesti
14.10 Popoldanski dnevnik
14.20 Operne arije
15.05 Pred premiero - Izza kulis: F. Sanjust na vaji Wagnerjevega Divieto d'amare
15.35 Film: Sherlock Holmes - Destinazione Algeri (krim., ZDA 1945, r. R. W. Neill, i. Basil Rathbone)
16.45 Film: Orgoglio e pregiudizio (kom., ZDA 1940, r. R.Z. Leonard, i. Greer Garson, L. Oliver)
18.45 Športna rubrika: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Drobič barvnega radia
20.00 Risanke: BlobCartoon
20.30 Nad.: Quei 36 gradini (dram., It. 1986, r. Luigi Perelli, i. del)
22.35 Dnevnik
22.40 Nan.: I Professionals
0.25 Dok.: Notti d'Europa - Lisbona, Cuore d'Africa
0.55 Variete: Fuori orario

TV Slovenija 1

8.50 Video strani
9.00 Mozaik (pon.), vmes nanizanka Benji
9.20 Nanizanka: V Cityju
10.15 Video strani
10.40 Video strani
16.55 Sova (pon.), vmes nanizanka Usodni privid in rubrika Jazz, Blues...
17.55 Poslovne informacije
18.00 Dnevnik
18.05 Mozaik (pon.), Po sledeh napredka
18.35 Spored za otroke in mlade: nanizanka Alf
19.00 Risanka
19.20 TV okno
19.30 Dnevnik
19.50 Vremenska napoved
20.00 Nadaljevanke: Elizabetin Dvor (Zelinova-Lettrich, i. R. Brzobohaty, V. Müller, 4. del)
21.20 Sova, vmes nanizanka Samo bedaki in konji
22.10 Dnevnik in vreme
22.30 Sova, vmes film Ločeni mizi (dram., ZDA 1958, r. T. Rattigan, i. Deborah Kerr, David Niven, Rita Hayworth) in nan.
Polnočni klici
0.50 Video strani

TV Koper

17.30 Športni pregled
18.30 Risanke
18.50 Oddaja v slovenščini: Odprta meja
19.00 TVD Stičiče
19.25 Video agenda
19.30 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes risanka La regina dei mille anni
20.10 Glasbena oddaja: Superpass (vodi Art De Rosa)
20.40 Nanizanka: Lucy Show
21.10 Glasbeni tednik: Tutti frutti (vodi Alex Bini)
22.10 Dnevnik
22.20 Nan.: Fantasilandia
23.10 Športna rubrika

TV Slovenija 2

18.30 Satelitski programi
19.30 Dnevnik in žarišče
20.30 Regionalni programi - TVS: Studio Ljubljana
21.30 Dokumentarna oddaja: Postelja
22.00 Mali koncert: Trio klarinetov SGBS Ljubljana
22.05 Večerni gost: Jacques Juillard
22.45 Satelitski programi
23.00 Yutel

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kolekar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Literarne podobe: Zgodbe o revijah; 8.40 Orkestralna glasba; 9.00 Made in Italy; 9.30 Radijski oder: Dekla Ančka (r. Glavko Turk); 9.50 Potpuri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Iz koncertnega repertoarja; 11.30 Lahka glasba; 12.00 Razglednice iz Srednje Amerike; 12.20 Melodije; 12.40 Glas harmonike; 12.50 Orkestri; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Spomini Henrika Tume; 16.40 Soft music; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: Rahmaninov; 18.00 Četrtekova srečanja; 18.30 Zvočne kulise; 19.20 Zaključek sporedov.

RADIO SLOVENIJA

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.35 Vremenska napoved; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.15 Obvestila; 8.30 Dnevnikov odmevi; 9.35 Informacije v tujih jezikih; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Do trinajstih; 13.20 Obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Čestitke poslušalcev in glasba; 17.00 V studiju; 19.30 Obvestila in glasba; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.00 Zračlo dneva; 22.20 Iz naših sporedov; 22.30 Večerna podoknica; 23.05 Literarni noktur; 23.15 Nočni program in glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)

7.30, 13.30, 14.30, 16.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Slovenija; 10.35 Prenos Vala 202; 13.15 Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Črno na belom; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Početniški vrtljak; 19.00 Prenos Radia Slovenija.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Ugani; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družinsko veselje: ideje, nasveti in priporočila; 11.00 Osebnosti iz gledališkega sveta; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Komedijant; 16.00-17.30 Sanje o počitnicah; 17.35 Jazz; 17.50 Poletni koncert; 18.00 Alphabet street; 18.30 Souvenir d'Italy; 19.00 Lepe, najlepše.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 17.00 Time to rock; 19.00 Pogovor s psihologom; 21.00 Keltska glasba.

CANALE 5

7.00 Nan.: La famiglia Bradford, 8.00 Simon Templar, 9.00 Bonanza
10.00 Film: I peccati di Dorian Gray (dram., ZDA 1983, r. Tony Maylam, i. Anthony Perkins)
12.00 Varieteja: Rivediamoli, 12.30 Estate 5
12.55 Canale 5 News
13.45 Nanizanka: I Robinson
14.30 Nan.: Top secret, 15.30 Genitori in blue jeans
16.00 Otroški variete
17.55 Nanizanka: Mai dire si
18.55 Kvizi: La verità, 19.30 Cos'è cos'è, 20.20 Pezzi pazzi, vmes News
20.25 Variete: Il Tg delle vacanze (vodijo I Tretre)
20.40 Film: Zuccherio miele e peperoncino (kom., It. 1980, r. Sergio Marino, i. Renato Pozzetto)
23.00 Nanizanka: Casa Vianello
23.30 Variete: Maurizio Costanzo Candid Show, vmes (24.00) Canale 5 News
1.35 Variete: Il Tg delle vacanze
1.50 Nad.: Venti di guerra
2.55 Nanizanke non stop

RETE 4

8.00 Nadaljevanke: Riviera, 8.50 La valle dei pini, 9.40 Señorita Andrea, 10.05 Per Elisa, 10.55 Valeria, 12.00 Riviera
12.50 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti)
13.00 Nad.: Dallas - Una strana cauzione, 14.00 Sentieri (i. Krista Tesreau), 14.55 Piccola Cenerentola, 15.25 Señora, 16.05 Stellina, 17.00 La valle dei pini
17.55 TV 4 Vesti
18.00 Nan.: General Hospital
18.45 Nadaljevanke: Febbre d'amore..., tre anni dopo, 19.40 Primavera (i. Gigi Zanchetta, Fernando Carrillo), 20.35 Marilena (i. Fernando Carrillo)
21.30 Film: La chiave (dram., ZDA 1958, r. Carol Reed, i. William Holden, Sofia Loren)
0.10 Film: Buonanotte... avvocato (kom., It. 1955, r. Giorgio Bianchi, i. Alberto Sordi, Giulietta Masina)
2.00 Nadaljevanke: Dallas
2.50 Nanizanki: Love Boat, 3.40 Quincy
4.30 Spored non stop

ITALIA 1

7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
8.30 Odprt studio
9.00 Kvizi: Urka!
10.00 Nanizanki: SuperVicky, 10.45 Riptide - Inseguimento a suon di musica
11.45 Odprt studio
12.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
13.30 Glasbena oddaja: Festivalbar
13.50 Film: I due maggiolini più matti del mondo (kom., It. 1970, r. Giuseppe Orlandini, i. Franco Franchi, Ciccio Ingrassia)
15.30 Film: Diciottenni al sole (kom., It. 1962, r. Camillo Mastrocinque, i. Catherine Spaak)
17.30 Nanizanka: Supercar
18.30 Odprt studio
19.00 Nanizanka: A-Team - Il lavoro nobilita l'uomo
20.00 Variete: Mai dire Banzai!
20.30 Nogomet: Padova-Juventus
22.30 Nanizanka: Star Trek - L'ultima generazione
23.40 Šport: Grand Prix
0.30 Odprt studio
0.50 Programi non stop

ODEON

13.00 Risanke
14.30 Film: Obiettivo ragazze (kom., It. 1963, r. Mario Mattoli, i. Franco Franchi, Ciccio Ingrassia)
16.00 Film: 002 Operazione Luna (kom., It. 1965, r. Lucio Fulci, i. Franco Franchi, Ciccio Ingrassia)
17.30 Film: Don Juan - La spada di Siviglia (pust., Sp. 1950, r. J.L. Saenz de Heredia, i. Antonio Villar)
19.30 Risanke
20.30 Film: Blu Dynamite (krim., ZDA, r. Michael Pressman, i. J. Crawford, Jocelyn Jones)
22.00 Kabaret: Fiori di zucca
22.30 Film: Indians (vestern, ZDA 1975, r. R.T. Hefron, i. John Whitmore)
TMC
8.30 Risanka: Snack
9.00 Nanizanke: Le adorabili creature, 9.30 Un uomo chiamato Sloane, 10.30 Truck Driver
11.30 Rubrika: Ženska TV
13.00 Dnevnik in šport
13.40 Nadaljevanke: Gabriela
15.05 Film: Questo bambino è mio (dram., ZDA 1979, i. Martin Balsam)

TELEFRIULI

10.45 Telefriuli non stop
15.00 Nan.: Squadra segreta
15.30 Film: Lo spavviero del mare (pust., 1940)
17.50 Nan.: Hallo Witch, 18.20 Stazione di servizio
18.50 Dok.: Sguardi sul mondo
19.20 Dnevnik
20.30 Nadaljevanke: Il delitto Notarbartolo
21.30 Film: Più pazzo di Cotto (dram., ZDA 1973, i. Jean Simmons)
22.30 Nočne vesti
23.00 Rubrika o motorjih
23.30 Nan.: Paper Moon

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi